

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ОБЛІКУ І АУДИТУ
КАФЕДРА ОБЛІКУ У ВИРОБНИЧІЙ СФЕРІ

**Робочий зошит для проведення практичних занять та
самостійної роботи з дисципліни
«Бухгалтерський облік»
для студентів денної форми навчання
напряму підготовки 6.030508 «Фінанси і кредит»**

**Затверджено на засіданні кафедри
обліку у виробничій сфері,
протокол № 1 від 29 серпня 2017 року**

Робочий зошит для проведення практичних занять та самостійної роботи з дисципліни «Бухгалтерський облік» для студентів денної форми навчання напряму підготовки 6.030508 «Фінанси і кредит» / С. В. Питель, Н. В. Мужевич. – Тернопіль: ТНЕУ, 2017. – 97 с.

Укладачі:

Питель Святослав Васильович – к. е. н., доцент кафедри обліку у виробничій сфері

Мужевич Наталія Володимирівна – к. е. н., ст. викладач кафедри обліку у виробничій сфері

Рецензенти:

Реслер Марина – к.е.н., доцент, завідувач кафедри обліку та фінансів Мукачівського державного університету
Василівна Ірина – к.е.н., доцент кафедри обліку у бюджетній та соціальній сфері Тернопільського національного економічного університету
Романків
Ярославівна

Відповідальний за випуск: завідувач кафедри обліку у виробничій сфері, д.е.н., професор З.-М. В. Задорожний

Затверджено на засіданні кафедри обліку у виробничій сфері. Протокол №1 від 29.08.2017 р.

Розглянуто та схвалено науково-методичною комісією зі спеціальності «Облік і оподаткування». Протокол №__ від _____ 2017 р.

Розглянуто та схвалено науково-методичною радою факультету обліку і аудиту. Протокол №__ від _____ 2017 р.

Бухгалтерський облік є основною інформаційною базою для пізнання людиною економічної дійсності, оскільки ставить нові проблеми, спонукає до формування інформації для управління, контролю та аналізу господарських фактів.

У зв'язку з цим підвищується роль викладання базової дисципліни бухгалтерського обліку, яка дає можливість показати різноманітність економічних процесів, їх облікове відображення та розкриття теорії і практики обліку в контексті політичних, економічних та соціальних перетворень у суспільстві, без вирішення яких не можливо підготувати висококваліфікованого гармонійного та всесторонньо-розвинутого спеціаліста.

Визначальне завдання курсу «Бухгалтерський облік» полягає у вивченні студентами наукової методології, методики і техніки ведення бухгалтерського обліку. Освоєння студентами основних облікових категорій, закономірностей їх взаємозв'язків, організації первинного обліку, а саме первинної документації, раціональної організації документообороту, організації синтетичного і аналітичного обліку окремих об'єктів, складання відомостей, журналів, форм звітності, вивчення способів обробки облікової інформації з допомогою комп'ютеризації облікового процесу. Важливим завданням є вивчення структури затрат за економічними елементами, методів обліку затрат на виробництво і калькулювання собівартості продукції, порядку визначення фінансового результату діяльності підприємства.

У результаті вивчення дисципліни «Бухгалтерський облік» студенти повинні:

1. знати теоретичні основи обліку, його інструментарій;
2. розширити й деталізувати знання облікової теорії та практики;
3. розвинути ініціативу до самостійного опрацювання нормативно правової бази обліку;
4. розкрити свій інтелектуальний рівень;
5. виробити вміння та навички самостійно та систематично здобувати знання облікової теорії та практики з допомогою підготовки рефератів, доповідей, виступів.

Методичні вказівки складаються з переліку тем та питань відповідних занять, тестових завдань та задач, що розглядатимуться на заняттях.

Змістовий модуль 1 «Основи фінансового обліку»

ТЕМА 1. ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ, ЙОГО ПРЕДМЕТ І МЕТОД

Практичне заняття 1 – 2 год.

1. Мета, зміст та моделювання обліку.
2. Сутність обліку і його види.
3. Завдання і функції обліку.
4. Предмет бухгалтерського обліку.
5. Класифікація активів, капіталу і зобов'язань.
6. Обліковий цикл та його етапи.

Питання для контролю знань:

1. Історія розвитку господарського обліку.
2. Охарактеризуйте види господарського обліку.
3. Дайте визначення бухгалтерського обліку згідно Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні».
4. Охарактеризуйте принципи бухгалтерського обліку згідно Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні».
5. Які вимоги ставляться до бухгалтерського обліку?
6. Які основні функції та завдання бухгалтерського обліку в системі управління підприємством?
7. Хто є основними користувачами даних бухгалтерського обліку?
8. Які спільні та відмінні ознаки бухгалтерського та управлінського обліку?
9. Дайте визначення вимірників в обліку. Наведіть приклади.
10. Що є предметом вивчення бухгалтерського обліку?
11. Які об'єкти розкривають предмет бухгалтерського обліку?
12. Що таке активи підприємства? Їх класифікація.
13. Розкрийте економічне значення ліквідності активів.
14. Які є джерела формування господарських засобів підприємства?
15. Що таке власні джерела та який їхній склад?
16. Розкрийте економічний зміст та класифікацію залучених джерел (зобов'язань).
17. Яка різниця між дебіторською та кредиторською заборгованістю?
18. Які методи в обліку використовують для вивчення його предмету?
19. Дайте характеристику елементам методу бухгалтерського обліку.

Завдання для проведення практичного заняття

Задача №1

Визначте види вимірників: запасні частини – 500 грн; матеріали – 8000 грн; дошки – 500 м³; витрати на ремонт – 60 людино-год., сталь листовая – 2634 кг; скло віконне – 200 м²; фарба олійна – 15 літри по 25 грн. за літру, гроші в касі – 400 грн.; бензин – 9000 л; цвяхи – 1000 кг; відпрацьований робітниками час – 90 людино-днів; вантажні автомобілі – 5 шт.; паливо – 6000 грн; лампи – 50 шт.;

Завдання виконується в таблиці:

№ з/п	Назва цінностей, види витрат	Види вимірників		
		натуральні	грошові	трудові

Задача №2

Визначте користувачів облікової інформації.

Перелік користувачів: керівники структурних підрозділів підприємства, цільові фонди, громадські організації, органи державного регулювання і контролю, банки, фінансові аналітики, працівники підприємства, інвестори, кредитори, менеджери, податкові органи, ділові партнери по ринку власники, аудиторські служби, покупці та замовники, органи державної статистики, постачальники.

Завдання виконується в таблиці:

Користувачі облікової інформації	
Внутрішні користувачі облікової інформації	Зовнішні користувачі облікової інформації

Задача №3

Розподіліть господарські засоби підприємства за ступенем ліквідності: нематеріальні активи, цінні папери, малоцінні та швидкозношувані предмети, довгострокова дебіторська заборгованість, грошові кошти в касі підприємства, довгострокові фінансові інвестиції, готова продукція, товари, дебіторська заборгованість, основні засоби, витрати майбутніх періодів, незавершене будівництво, виробничі запаси, сировина і матеріали.

Завдання виконується в таблиці:

Абсолютно ліквідні	Ліквідні	Малоліквідні

Задача №4

Прокласифікуйте активи на оборотні й необоротні: будівлі та споруди, довгострокові фінансові інвестиції, товари, тварини на вирощуванні та відгодівлі, земельні ділянки, виробничі запаси, основні засоби, незавершене виробництво, довгострокова дебіторська заборгованість, малоцінні та швидкозношувані предмети, готова продукція, напівфабрикати,

паливо, гудвіл, транспортні засоби, короткострокові векселі одержані грошові кошти в касі підприємства.

Завдання виконується в таблиці:

Класифікація активів за ступенем оборотності	
Оборотні	Необоротні

Задача №5

Згрупуйте засоби підприємства за наведеною схемою:

Необоротні активи		Оборотні активи	
Сфера виробництва	Невиробнича сфера	Сфера виробництва	Сфера обігу

Дані для виконання: приміщення бібліотеки підприємства, короткострокова позика банку, готова продукція, нематеріальні активи, основні засоби загальноцехового призначення, напівфабрикати та комплектуючі вироби, нафтопродукти виробничого призначення, тверде паливо, готівка в касі, виробниче обладнання в цехах, заборгованість з оплати праці, сировина і матеріали, малоцінні та швидкозношувані предмети, товари відвантажені, основні засоби цехів допоміжного виробництва, резервний капітал, розрахунки з дебіторами, незавершене виробництво, заборгованість підзвітних оіб, кошти на валютному рахунку підприємства в банку, тарні матеріали, кошти на поточному рахунку підприємства.

Задача №6

Згрупуйте джерела утворення майна підприємства у таблиці:

Джерела утворення майна підприємства	
Власний капітал	Зобов'язання

Дані для виконання: резервний капітал, інші довгострокові зобов'язання, додатковий капітал, заборгованість з оплати праці, капітал у дооцінках, довгострокові забезпечення,

цільове фінансування, резервний капітал, вилучений капітал, відстрочені податкові зобов'язання, довгострокові кредити банків, нерозподілений прибуток (непокритий збиток), короткострокові кредити банків, неоплачений капітал, поточна кредиторська заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями, додатковий капітал, розрахунки з бюджетом, розрахунки зі страхування.

Задача №7

Визначте, який елемент методу застосовується до наступних операцій:

№ з/п	Господарська операція	Елемент методу бухгалтерського обліку
1.	За обліковими цінами оприбутковано паливо від постачальників	
2.	На рахунках бухгалтерського обліку відображено надходження готівки в касу підприємства	
3.	На підставі накладної оприбутковано на склад готову продукцію	
4.	Узагальнено дані рахунків господарських засобів та джерел їх утворення	
5.	Комісія визначила залишок незавершеного виробництва в цеху та склала опис	
6.	Згідно результатів інвентаризації нестачу готової продукції віднесено на винну особу	
7.	За даними рахунку «Виробництво» визначено собівартість готового виробу	
8.	Узагальнено дані бухгалтерського обліку за звітний період	

ТЕМА 2. БУХГАЛТЕРСЬКИЙ БАЛАНС

Практичне заняття 2 – 2 год.

1. Будова та зміст балансу.
2. Балансова формула та її модифікації.
3. Структура і зміст балансу. Елементи (статті) балансу.
4. Методика балансового узагальнення.
5. Типи змін в балансі зумовлені господарським фактами – явищами і процесами.

Питання для контролю знань:

1. Дати визначення поняття «баланс» як елементу методу бухгалтерського обліку?
2. Що називають активом, пасивом, статтею балансу, валютою балансу?
3. Дайте характеристику будови бухгалтерського балансу згідно НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності».
4. Обґрунтуйте суть та класифікацію активу балансу підприємства.
5. Обґрунтуйте суть та класифікацію пасиву балансу підприємства.
6. Чим відрізняється структура балансу у вітчизняній та світовій практиці?
7. Розкрийте сутність та економічне значення балансового рівняння обліку.
8. Як впливають господарські операції на баланс?
9. Назвіть типи господарських операцій. Наведіть приклади.
10. Обґрунтуйте важливість правильного читання балансу в сучасних умовах господарювання.

Завдання для проведення практичного заняття

Задача1

Які з перелічених статей належать до активу, а які до пасиву?

Довгострокові кредити банків, резервний капітал, витрати майбутніх періодів, статутний капітал, короткострокові кредити банків, поточні фінансові інвестиції, векселі видані, запаси, дебіторська заборгованість, грошові кошти, будівлі, споруди, цільове фінансування, векселі отримані, доходи майбутніх періодів, позика банку, нерозподілений прибуток, заборгованість покупців і замовників.

Завдання виконується в таблиці:

Актив	Пасив

Задача №2

На підставі наведених даних складіть скорочений баланс підприємства (тис. грн.): розрахунки за виплатами працівникам – 3700; розрахунки з дебіторами – 130; поточний рахунок – 9500; виробничі запаси – 19400; основні засоби – 113820; прибуток – 3900; статутний капітал – 135000; розрахунки з підзвітними особами – 20; розрахунки з кредиторами – 270, резервний капітал – 50000, нематеріальні активи – 30000, грошові кошти в касі – 20000.

Баланс (скорочений) станом на 1.01.201__р.

АКТИВ	Сума, тис. грн.	ПАСИВ	Сума, тис. грн.
Баланс:		Баланс:	

Задача №3

За даними бухгалтерського обліку в підприємстві є такі господарські засоби та джерела їх утворення (тис. грн.): додатковий капітал – 165, резервний капітал – 180, нерозподілений прибуток – 650, нематеріальні активи – 120, незавершені капітальні інвестиції – 1050, основні засоби – 1500, інвестиційна нерухомість – 20, довгострокова дебіторська заборгованість – 80, відстрочені податкові активи – 89, інші необоротні активи – 75, запаси – 560, дебіторська заборгованість за продукцію – 450, довгострокові забезпечення – 187, цільове фінансування – 156, короткострокові кредити банків – 593, довгострокові біологічні активи – 63, довгострокові фінансові інвестиції – 45, дебіторська заборгованість за розрахунками за

виданими авансами – 86, відстрочені податкові зобов'язання – 125, довгострокові кредити банків – 78, інші довгострокові зобов'язання – 154, поточна кредиторська заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями – 76, заборгованість за розрахунками з оплати праці – 175, поточні забезпечення – 75, доходи майбутніх періодів – 156, поточні фінансові інвестиції – 56, гроші та їх еквіваленти – 780, витрати майбутніх періодів – 46, кредиторська заборгованість розрахунками зі страхування – 750, кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги – 650, зареєстрований (пайовий) капітал – 1000, неоплачений капітал – 100, вилучений капітал – 50.

На основі вихідних даних необхідно скласти баланс підприємства.

Баланс станом на 1.01.201_р.

Актив (господарські засоби)	Сума, тис. грн.	Пасив (джерела їх утворення)	Сума, тис. грн.
I. Необоротні активи		I. Власний капітал	
		Усього за розділом I	
Усього за розділом I		II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення	
II. Оборотні активи			
		Усього за розділом II	
		III. Поточні зобов'язання і забезпечення	
		Усього за розділом III	
Усього за розділом II		IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття			
Усього за розділом III		Усього за розділом IV	
Баланс		Баланс	

Задача №4

Необхідно скласти початковий і кінцевий скорочений баланс, а також визначити вплив кожної з наведених операцій на бухгалтерський баланс та вказати тип операцій:

1) у бухгалтерському балансі підприємства станом на 31 липня поточного року відображено такі статті (тис. грн.): статутний капітал – 83960; позика банку – 5000; кредитори – 6000; прилади – 7500; транспортні засоби – 52000; товари – 20560; дебітори – 6000; поточний рахунок в банку – 8600; готівка в касі – 300;

- 2) протягом квітня поточного року підприємство здійснило такі операції (тис. грн.):
- зараховано на поточний рахунок кошти від дебіторів у погашення заборгованості – 4000;
  - придбано запасні частини – 500;
  - погашено з поточного рахунка заборгованість перед кредиторами – 2000;
  - видано з каси готівку підзвітній особі – 300;
  - з поточного рахунка кошти надійшли в касу підприємства – 400;
  - отримано позику банку – 6000;
  - нараховано заробітну плату робітникам основного виробництва – 2000;
  - повернуто залишок невикористаних підзвітних сум – 50;
  - повернуто позику банку – 1000.

Баланс (скорочений) станом на 1.01.201__р. (початковий)

АКТИВ	Сума, грн.	ПАСИВ	Сума, грн.
Всього:		Всього:	

Баланс (скорочений) станом на 1.01.201__р. (кінцевий)

АКТИВ	Сума, грн.	ПАСИВ	Сума, грн.
Всього:		Всього:	

Розрахунок залишків за статтями балансу

Стаття балансу	Розрахунок

Задача №5

Визначте типи балансових змін за вказаними господарськими операціями. Вкажіть як вплинула кожна господарська операція на статтю і підсумок балансу.

№ з/п	Зміст господарської операції	Сума, грн.	Тип змін
1.	Надійшли на підприємство матеріали від постачальників	2000	
2.	Оприбуткована на склад випущена з виробництва готова продукція	15000	
3.	За рахунок позики банку погашена заборгованість перед постачальниками	3500	
4.	Нарахована заробітна плата робітникам основного виробництва	5000	
5.	Витрачені матеріали на виробництво продукції	12000	
6.	Витрачені малоцінні та швидкозношувані предмети на виробництво продукції	12000	
7.	За рахунок позики банку погашена заборгованість перед постачальниками	3500	
8.	Виплачена з каси заробітна плата працівникам підприємства	15000	

Задача №6

Визначте типи балансових змін за вказаними господарськими операціями. Вкажіть як вплинула кожна господарська операція на статтю і підсумок балансу.

№ з/п	Зміст господарської операції	Сума, грн.	Тип змін
1.	Із поточного рахунку одержано готівку в касу для виплати заробітної плати	12000	
2.	Виплачена з каси заробітна плата робітникам підприємства	3500	
3.	Повернена на поточний рахунок невикористана заробітна плата	15000	
4.	Включені в собівартість продукції втрати від браку	5000	
6.	Погашена заборгованість постачальникам за матеріали з поточного рахунку	12000	
7.	Утримано із заробітної плати працівників податки	6300	
8.	Повернено в кусу залишок невикористаної підзвітної суми	8956	
9.	Підзвітними особами придбано матеріали	560	

ТЕМА 3. РАХУНКИ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ І ПОДВІЙНИЙ ЗАПИС

Практичне заняття 3 – 2 год.

1. Поняття про рахунки бухгалтерського обліку, їх будова.
2. Характеристика рахунків активів, капіталу, зобов'язань.
3. Сутність подвійного запису і його обґрунтування.
4. Кореспонденція та відображення проводок у системі рахунків.

Питання для контролю знань:

1. Дайте визначення поняття «рахунок».
2. З яких елементів складається будова рахунку?
3. Який порядок визначення сальдо кінцевого активного рахунку?
4. Який порядок визначення сальдо кінцевого пасивного рахунку?
5. Дайте характеристику активних рахунків та їхній взаємозв'язок із балансом.
6. Дайте характеристику рахункам капіталу та зобов'язань. Розкрийте взаємозв'язок пасивних рахунків та балансу.
7. Поясніть економічну сутність та значення подвійного запису.
8. Що таке кореспонденція рахунків?
9. У чому полягає сутність простої та складної бухгалтерської проводки.

Завдання для проведення практичного заняття

Задача №1

Необхідно побудувати рахунок, відобразити початкове сальдо, дебетовий і кредитовий оборот та кінцеве сальдо.

Вихідні дані: початкове сальдо за рахунком «Виробничі запаси» становить 25000 грн. За звітний період було оприбутковано паливо на суму 5000 грн., сировини на 5600 грн. Відпущено у виробництво паливо на суму 3000 грн. та сировини на суму 8900 грн.

Початкове сальдо за рахунком «Розрахунки з постачальниками та підрядниками» становить 55000 грн. За звітний період придбано у постачальників сировини на суму 25000 грн. Також із поточного рахунку було перераховано постачальникам за сировину 70000 грн.

--

Задача №2

Для наведених господарських операцій зазначте кореспонденцію рахунків:

№ з/п	Зміст господарської операції	Кореспонденція рахунків		Тип змін
		Д-т	К-т	
1.	За рахунок позики банку погашена заборгованість перед постачальниками			

2.	Утримано із заробітної плати податок з доходів фізичних осіб			
3.	Надійшли кошти з розрахункового рахунку в касу			
4.	Оприбутковано на склад готову продукцію			
6.	З поточного рахунка оплачено рахунок постачальнику			
7.	На поточний рахунок зараховано короткотермінову позику банку			
8.	Списано малоцінні та швидкозношувані предмети на потреби виробництва			
9.	Повернуто з виробництва на склад матеріали			
10.	З каси підприємства виплачено заробітну плату працівникам			

Задача №3

Для наведених господарських операцій зазначте кореспонденцію рахунків:

№ з/п	Зміст господарської операції	Кореспонденція рахунків		Тип змін
		Д-т	К-т	
1	Оприбутковано на склад матеріали від постачальників			
2	Зі складу відпущено матеріали у виробництво			
3	Надійшли на поточний рахунок кошти від покупців			
4	Випущена з виробництва і оприбуткована на склад готова продукція			
6	Видано з каси підприємства під звіт готівку			
7	З поточного рахунку перераховано кошти постачальникам за одержане паливо			
8	Нараховано заробітну плату робітникам основного виробництва			

Задача №4

На підставі кореспонденції рахунків визначте зміст господарських операцій:

- 1) Д-т 31 – К-т 30;
- 2) Д-т 66 – К-т 30;
- 3) Д-т 30 – К-т 375;
- 4) Д-т 10 – К-т 15;
- 5) Д-т 92 – К-т 13;
- 6) Д-т 23 – К-т 66.
- 7) Д-т 31 – К-т 60;
- 8) Д-т 92 – К-т 66;
- 9) Д-т 23 – К-т 207;
- 10) Д-т 23 – К-т 201;
- 11) Д-т 92 – К-т 65;
- 12) Д-т 201 – К-т 23;
- 13) Д-т 201 – К-т 63;
- 14) Д-т 44 – К-т 43;
- 15) Д-т 30 – К-т 31;

Практичне заняття 4 – 2 год.

1. Синтетичний і аналітичний облік і їх взаємозв'язок.
2. План рахунків фінансового обліку і його характеристика.
3. Узагальнення даних поточного обліку.
4. Облікові регістри та їх роль в бухгалтерському обліку.
5. Виправлення помилок в бухгалтерських записах.

Питання для контролю знань:

1. Які рахунки бухгалтерського обліку називають синтетичними та аналітичними. Що таке субрахунок?
2. У чому суть синтетичного обліку?
3. У чому суть аналітичного обліку?
4. Що таке План рахунків та яка його будова?
5. Дайте характеристику активних рахунків згідно Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств та організацій.
6. Дайте характеристику пасивних рахунків згідно Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств та організацій.
7. Дайте характеристику рахунків доходів, витрат та фінансових результатів згідно Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств та організацій.
8. У чому сутність позабалансових рахунків.
9. Який взаємозв'язок Плану рахунків із фінансовою звітністю.
10. Що таке облікові регістри?
11. Як класифікують облікові регістри за формою, змістом, видом бухгалтерських записів, будовою.
12. Охарактеризуйте техніку облікової реєстрації.
13. Які є способи виправлення помилок? Наведіть приклади.

Завдання для проведення практичного заняття

Задача №1

Необхідно:

1. Скласти початковий баланс.
2. Відкрити рахунки синтетичного і аналітичного обліку.
3. Визначити кореспонденцію рахунків по господарських операціях.
4. Відобразити господарські операції на синтетичних і аналітичних рахунках.
5. Підрахувати обороти і вивести сальдо на рахунках синтетичного і аналітичного обліку.
6. Скласти оборотну відомість по рахунках синтетичного обліку.
7. Скласти оборотну відомість по рахунках аналітичного обліку.
8. Скласти кінцевий баланс.

Залишки по рахунках на 1 січня 201_р.

Назва синтетичного рахунку, субрахунку	Сума, грн.
1. Основні засоби (10)	100000
2. Сировина і матеріали (201)	18000
3. Основне виробництво (23)	20000
4. Рахунки в банках (31)	21000
5. Розрахунки з постачальниками і підрядниками (63)	16000
6. Розрахунки за виплатами працівникам (66)	22000
7. Статутний капітал (401)	121000

Відомість залишків по рахунку «Розрахунки за виплатами працівникам» на 1.01.201_р.

№п/п	Назва аналітичного рахунку	Дт	Кт
1.	Волинець Д.І		420
2.	Білик І.С.		350
3.	Інші працівники		21230
	Всього:		22000

Баланс (скорочений) станом на 1.01.201_р.

АКТИВ	Сума, грн.	ПАСИВ	Сума, грн.
Всього:		Всього:	

Господарські операції за січень 201_р.

№ п/п	Зміст господарської операції	Сума, грн.	Кореспонденція рахунків		Тип змін
			Д-т	К-т	
1.	Одержано гроші з розрахункового рахунку в касу для виплати заробітної плати	18000			
2.	Одержано від постачальників матеріали	11500			
3.	Відпущено зі складу на виробництво матеріали	4000			
4.	Виплачена з каси заробітна плата по відомості, в т.ч. Волинець.Д. І. – 1420 грн., Білик І.С. – 1350 грн., інші працівники – 15030 грн.	17800			
5.	Відпущено у виробництво матеріали	16500			
6.	Нарахована заробітна плата працівникам підприємства, в т.ч. Волинець Д.І. – 1580 грн., Білик І.С. – 1420 грн, іншим працівникам – 20700 грн.	23700			
7.	Утримано податок на дохід фізичних осіб із заробітної плати Волинець Д.І. – 237 грн., Білик І.С. – 213 грн., інших працівників – 3105 грн.	3555			
8.	Відпущено у виробництво матеріали	1500			

--	--	--	--	--	--

Баланс (скорочений) станом на 1.01.201__р.

АКТИВ	Сума, грн.	ПАСИВ	Сума, грн.
Всього:		Всього:	

Задача 2

- Відкрийте рахунки синтетичного і аналітичного обліку.
- Визначте кореспонденцію рахунків за господарськими операціями та відобразіть господарські операції на синтетичних і аналітичних рахунках.
- Підрахуйте обороти і виведіть сальдо на рахунках синтетичного й аналітичного обліку.
- Складіть оборотні відомості за рахунками аналітичного (табл. 1) й синтетичного (табл. 2) обліку.

Вихідні дані:

1. Залишки на рахунках бухгалтерського обліку на початок звітного періоду

№ з/п	Назва рахунку	Сума, грн.
1.	Основні засоби	271000
2.	Будівельні матеріали	55900
3.	Рахунки з покупцями та замовниками	31000
4.	Розрахунки з постачальниками і підрядниками	15000
5.	Розрахунки за податками і платежами	20000
6.	Статутний капітал	310400
7.	Рахунки в банках	26850
8.	Розрахунки за виплатами працівникам	39350

2. Відомість залишків по субрахунку «Будівельні матеріали» на початок звітного періоду

№ з/п	Назва матеріалів	Одиниця виміру	Кількість	Ціна, грн.	Сума, грн.
1.	Дошки обрізні	м ³	20	940	?
2.	Дошки необрізні	м ³	5	820	?
3.	Цемент М-4 00	т	30	800	?
4.	Цемент М-500	т	10	900	?
	Разом	Х	Х	Х	?

3. Господарські операції за звітний період

№ з/п	Зміст господарської операції	Сума, грн.	Бух. проводки		Тип змін
			Д-т	К-т	
1.	Отримано від постачальника будівельні матеріали, в т.ч: - дошки обрізні – 30 м ³ , - дошки необрізні – 40 м ³ , - цемент М–500 – 5 т	?			
2.	Відпущено зі складу у виробництво будівельні матеріали, у т.ч: - цемент М–400 – 6 т, - цемент М–500 – 8 т, - дошки обрізні – 40 м ³ , - дошки необрізні – 28 м ³	?			
3.	Оплачено з поточного рахунку в банку заборгованість постачальнику	20000			
4.	Повернено з виробництва на склад невикористаний цемент М–400 – 3 т	?			
5.	Надійшла на поточний рахунок в банку заборгованість замовників за виконані роботи	25000			
6.	Погашена з поточного рахунку в банку заборгованість до бюджету	15000			

--	--	--	--

--	--	--	--

Аналітичні рахунки до рахунка по субрахунку «Будівельні матеріали»

--	--	--	--

Таблиця 1

Оборотна відомість за аналітичними рахунками

№ з/п	Назва будівельних матеріалів	Один. виміру	Ціна, грн.	Залишок на початок звітного періоду		Обороти за звітний період				Залишок на кінець звітного періоду	
				Кількість	Сума	Надходження		Витрачання		Кількість	Сума
						Кількість	Сума	Кількість	Сума		

Таблиця 2

Оборотна відомість за синтетичними рахунками

Шифр рахунку	Назва рахунку	Залишок на початок звітного періоду		Оборот за звітний період		Залишок на кінець звітного періоду	
		Д-т	К-т	Д-т	К-т	Д-т	К-т
1	2	3	4	5	6	7	8

Тема 4. Оцінювання та калькуляція

Практичне заняття 5 – 2 год.

1. Сутність і значення вартісної оцінки.
2. Види оцінок в обліку.
3. Калькуляція як спосіб оцінки і методи калькулювання.

Питання для контролю знань:

1. Охарактеризуйте зміст поняття «вартісне вимірювання».
2. Назвіть мету і значення оцінки в обліку.
3. Які основні вимоги ставляться до оцінки в обліку?
4. Дайте характеристику видів оцінок в обліку.
5. Що таке «справедлива вартість»? Наведіть приклади використання такого способу оцінки.
6. Як оцінюють в обліку активи?

7. Як оцінюють в обліку зобов'язання?
8. Охарактеризуйте групування витрат за економічними елементами та статтями калькуляції.
9. Що таке калькулювання?
10. Що таке калькуляція?
11. Які є методи калькулювання собівартості продукції? В яких випадках вони використовуються?

Завдання для проведення практичного заняття

Задача №1

Охарактеризуйте такі можливі методи оцінки майна підприємства: первісна; відновлювальна; справедлива; ринкова; залишкова (балансова); фактична (історична) собівартість; ліквідаційна; дисконтована вартість; чиста вартість реалізації.

Завдання виконується в таблиці:

№ з/п	Види вартісних оцінок	Характеристика оцінки

Задача №2

Необхідно оцінити залишки запасів на продуктовому складі хлібопекарської фабрики «Смакота» станом на 01.01.201__р.:

- мука 600 кг вартістю 9,5 грн. за кілограм.
- олія 30 л по 25 грн. за 1 л.
- какао порошок 40 мішків по 10 кг вартістю 40 грн. за кілограм;
- ізюм 5 кг по 15 грн. за кілограм;
- цукор пісок 1500 кг по 9 грн. за кілограм;
- шоколад натуральний 25 кг вартістю по 12 грн. за 100 г;
- кава натуральна мелена 15 кг по 150 грн. за кілограм;
- цукор ванільний 50 упаковок по 50 пачок в упаковці вартістю 1,1 грн. за пачку.

Завдання виконується в таблиці:

Назва продуктів	одиниця виміру	кількість	ціна (грн)	сума (грн)

Задача №3

Необхідно прокласифікувати перелічені види калькуляцій за їх ознаками: технічні, планові, повні, галузеві, загальні, позамовні, попередільні, нормативні, масові, виробничі, попроцесні, внутрішньогосподарські, параметричні, фактичні, кошторисні, технологічні, індивідуальні, проміжні.

Завдання виконується в таблиці:

Ознака класифікації	Назва виду калькуляції
За характером вихідних (нагромаджених) даних	
За характером виробництва	
За місцем здійснення (охоплення витрат)	
За часом складання і призначення	
За методами калькулювання	

Тема 5. Документація та інвентаризація, техніка і форми бухгалтерського обліку

Практичне заняття 6 – 2 год.

1. Значення документування.
2. Класифікація документів.
3. Прийняття, перевірка та обробка документів.
4. Порядок проведення інвентаризації.
5. Форми бухгалтерського обліку.

Питання для контролю знань:

1. Що таке документування, документація?
2. Охарактеризуйте документ як джерело первинної інформації.
3. Які вимоги ставляться до змісту й оформлення документів?
4. Дайте класифікацію документів за місцем їх складання, за призначенням.
5. Як поділяють документи за порядком складання, способом використання, змістом?
6. Охарактеризуйте інвентаризацію як елемент методу бухгалтерського обліку.
7. Який порядок і строки проведення інвентаризації?
8. Документальне оформлення результатів інвентаризації.
9. Що розуміють під формою бухгалтерського обліку?
10. Дайте характеристику існуючим формам обліку?

Завдання для проведення практичного заняття

Задача №1

Необхідно визначити, де застосовуються такі елементи методу бухгалтерського обліку: документування та інвентаризація, оцінка і калькуляція, система рахунків і подвійний запис, баланс і звітність.

Дані для виконання:

- 1) на підставі накладної оприбутковано паливо, що надійшло від постачальників;
- 2) комісія визначила залишок незавершеного виробництва в цеху і склала опис;
- 3) за обліковими цінами оприбутковано паливо, що надійшло від постачальників;
- 4) на рахунках бухгалтерського обліку відображені такі операції:
  - надійшла виручка на поточний рахунок в банку;
  - видана з каси готівка підзвітній особі;
  - видана з каси заробітна плата працівникам основного виробництва;
- 5) за даними рахунку «Виробництво» визначено собівартість готового виробу.

Задача №2

Необхідно поставити в наведеній таблиці вид первинного документу: розпорядчий (Р), виправдовуючий (В), документ бухгалтерського оформлення (БО)

Завдання виконується в таблиці:

Назва документу	Вид документу
Довіреність на отримання матеріальних цінностей	
Акт приймання матеріалів	
Наказ про прийняття працівника на роботу	
Прибутковий касовий ордер	
Акт приймання – передачі основних засобів	
Вимога на отримання матеріалів	
Видатковий касовий ордер	
Відомість нарахування зносу основних засобів	
Платіжне доручення	
Авансовий звіт	
Табель обліку робочого часу	
Відомість нарахування заробітної плати	
Договір купівлі-продажу	
Платіжна вимога-доручення	
Гарантійний лист про оплату	
Договір купівлі-продажу	
Акт на списання інвентаря	
Розрахунок податку на прибуток	

Задача №3

Необхідно знайти помилки в наведеній класифікації рахунків бухгалтерського обліку по відношенню до балансу:

Активні рахунки	Пасивні рахунки
Основні засоби, знос (амортизація) необоротних активів, капітальні інвестиції, сировина й матеріали, малоцінні та швидкозношувані предмети, готова продукція, короткострокові векселі видані, розрахунки за виплатами працівникам, рахунки в банку	Інші необоротні матеріальні активи, нематеріальні активи, виробництво, короткострокові векселі одержані, статутний капітал, розрахунки з різними дебіторами, розрахунки з постачальниками та підрядниками, розрахунки з підзвітними особами

Завдання виконується в таблиці:

Активні рахунки	Пасивні рахунки

Задача №4

На підприємство надійшли матеріали від постачальників на суму 20000 грн. бухгалтер оприбуткував матеріали і склав бухгалтерський запис:

Д-т 201 К-т 63 на суму 19000 грн.

Необхідно виправити помилку, застосувавши один із нище перерахованих методів:

- додаткового проведення;
- метод «червоного сторно»;
- коректурний.

Задача №5

20 квітня з каси було виплачено заробітну плату на суму 5089 грн.; бухгалтер зробив бухгалтерський запис Д-т 661 К-т 30 на суму 4089 грн.

Необхідно виправити помилку, застосувавши один із нище перерахованих методів:

- додаткового проведення;
- метод «червоного сторно»;
- коректурний.

**Додаткові завдання для проведення практичних занять до
змістовного модуля 1 «Основи фінансового обліку»**

Задача 1.

Необхідно:

1. Відкрити рахунки на основі наведених залишків.
2. По кожній господарській операції визначити кореспонденцію рахунків, записавши їх у господарських операцій.
3. Відобразити господарські операції на рахунках бухгалтерського обліку.
4. Підрахувати обороти і вивести сальдо кінцеве по кожному рахунку.
5. Визначити до якого типу змін відноситься кожна господарська операція.
6. Скласти по даних рахунках бухгалтерського обліку баланс на кінець звітного періоду.

Баланс (скорочений) станом на 1.01.20__ р.

АКТИВ	Сума, грн.	ПАСИВ	Сума, грн.
1. Основні засоби (10)	43200	1 . Статутний капітал (401)	60800
2. Сировина і матеріали (201)	25000	2. Нерозподілені прибутки (44)	9500
3. Виробництво (23)	2000	3. Розрахунки з постачальниками (63)	3500
4. Каса (30)	15		
5. Рахунки в банках (31)	align="center">13285	4. Розрахунки за виплатами працівникам (66)	6500
		5. Короткострокові позики (60)	3200
Всього:	83500	Всього:	83500

Господарські операції за січень 20__ р.

№ п/п	Зміст господарської операції	Сума, грн.	Кореспонденція рахунків		Тип змін
			Д-т	К-т	
1.	Одержано гроші в касу з рахунку в банку для виплати зарплати	6500			
2.	Виплачена з каси зарплата	6200			
3.	Надійшли матеріали від постачальників	2000			
4.	За рахунок позики банку погашена заборгованість перед постачальниками	3500			
5.	Нарахована заробітна плата робітникам основного виробництва основного	5000			
6.	Витрачені матеріали на виробництво продукції	12000			
7.	Оприбуткована на склад випущена з виробництва готова продукція	15000			
8.	Частина нерозподіленого прибутку направлена на збільшення статутного капіталу	6000			

Баланс (скорочений) станом на 1.01.201__р.

АКТИВ	Сума, грн.	ПАСИВ	Сума, грн.
Всього:		Всього:	

Задача 2.

Необхідно:

1. Відкрити рахунки на основі наведених залишків.
2. По кожній господарській операції визначити кореспонденцію рахунків, записавши їх у господарських операцій.
3. Відобразити господарські операції на рахунках бухгалтерського обліку.
4. Підрахувати обороти і вивести сальдо кінцеве по кожному рахунку.
5. Визначити до якого типу змін відноситься кожна господарська операція.
6. Скласти по даних рахунках бухгалтерського обліку баланс на кінець звітного періоду.

Баланс (скорочений) станом на 1.01.201__р.

АКТИВ	Сума, грн.	ПАСИВ	Сума, грн.
1. Основні засоби (10)	100000	1. Статутний капітал (401)	126000
2. Паливо (203)	6000	2. Заборгованість за виплатами працівникам (66)	20000
3. Капітальні інвестиції (15)	20000		
4. Виробництво (23)	28000	3. Розрахунки за податками і платежами (64)	2000
5. Готова продукція (26)	13000		
6. Рахунки в банку (31)	48000	4. Короткострокові позики банку (60)	15000
7. Розрахунки з різними дебіторами (37)	18000	5. Нерозподілені прибутки (44)	70000
Всього:	233000	Всього:	233000

Господарські операції за січень 201__р.

№ п/п	Зміст господарської операції	Сума, грн.	Бух проводки		Тип змін
			Д-т	К-т	
1.	Витрачено зі складу на виробництво	5000			
2.	Нарахована заробітна плата робітникам за виробництво продукції	15000			
3.	Зараховано до складу основних засобів капітальні інвестиції	15000			
4.	Утримано із заробітної плати податок з доходів фізичних осіб	2200			
5.	Перераховано фінансовим органам в погашення заборгованості	4000			
6.	Випущена з виробництва і оприбуткована на склад готова продукція	38000			
7.	Одержано на поточний рахунок кошти від дебіторів	17000			
8.	Зараховано на рахунок в банку короткострокова позика	2000			
9.	За рахунок нерозподіленого прибутку здійснюється формування резервного капіталу	30000			

--	--	--	--

Баланс (скорочений) станом на 1.01.201__р.

АКТИВ	Сума, грн.	ПАСИВ	Сума, грн.
Всього:		Всього:	

Задача 3

Необхідно:

1. Відкрити рахунки на основі наведених залишків.
2. По кожній господарській операції визначити кореспонденцію рахунків, записавши їх у господарських операцій.
3. Відобразити господарські операції на рахунках бухгалтерського обліку.
4. Підрахувати обороти і вивести сальдо кінцеве по кожному рахунку.
5. Визначити до якого типу змін відноситься кожна господарська операція.
6. Скласти по даних рахунках бухгалтерського обліку баланс на кінець звітного періоду.

Баланс (скорочений) станом на 1.01.201_р.

АКТИВ	Сума, грн	ПАСИВ	Сума, грн.
1. Основні засоби (10)	93000	1. Статутний капітал (401)	113000
2. Малоцінні і швидкозношувальні предмети (22)	14000	2. Розрахунки за виплатами працівникам (66)	12000
3. Каса (30)	1000	3. Нерозподілені прибутки (44)	26100
4. Рахунки в банках (31)	39000	4. Резервний капітал (43)	14250
5. Розрахунки з покупцями (36)	24000	5. Розрахунки з страхуванням (65)	5700
6. Розрахунки з різними дебіторами (37)	50		
Всього:	171050	Всього:	171050

Господарські операції за січень 201_р.

№ п/п	Зміст господарської операції	Сума, грн.	Бух проводки		Тип змін
			Д-т	К-т	
1.	Виплачено з каси матеріальну допомогу за рахунок коштів соціального страхування	700			
2.	Надійшли від постачальника малоцінні і швидкозношувальні предмети	2500			
3.	Зараховано на розрахунковий рахунок проценти за збереження коштів (віднести на збільшення прибутку)	100			
4.	Утримано із нарахованої зарплати ЄСВ	780			
5.	Надійшли на поточний рахунок кошти від покупців	5200			
6.	Видано вексель постачальнику за одержані малоцінні і швидкозношувальні предмети	2500			
7.	Внесено в касу готівку на відшкодування заподіяного матеріального збитку	50			
8.	Видано із каси під звіт Карпюк Т.О. на господарські потреби	120			
9.	Частина прибутку направлена на збільшення резервного капіталу	5000			
10.	Одержано вексель від покупців	6000			
11.	Отримано кошти на рахунок в банку в	6000			

--	--	--	--

Баланс (скорочений) станом на 1.01.201_р.

АКТИВ	Сума, грн.	ПАСИВ	Сума, грн.
Всього:		Всього:	

Задача 4

Необхідно:

1. Відкрити рахунки на основі наведених залишків.
2. По кожній господарській операції визначити кореспонденцію рахунків, записавши їх у господарських операцій.
3. Відобразити господарські операції на рахунках бухгалтерського обліку.
4. Підрахувати обороти і вивести сальдо кінцеве по кожному рахунку.
5. Визначити до якого типу змін відноситься кожна господарська операція.
6. Скласти по даних рахунках бухгалтерського обліку баланс на кінець звітного періоду.

Баланс (скорочений) станом на 1.01.201_р.

АКТИВ	Сума, грн.	ПАСИВ	Сума, грн.
1. Основні засоби (10)	50000	1. Статутний капітал (401)	65000
2. Основне виробництво (23)	10000	2. Резервний капітал (43)	9000

3. Запасні частини (207)	5000	3. Короткострокові позики (60)	12000
4. Готова продукція (26)	20000	4. Розрахунки за виплатами працівникам (66)	20000
5. Каса (30)	1000		
6. Рахунки в банках (31)	30000	5. Забезпечення майбутніх видатків та платежів (47)	10000
Всього:	116000	Всього:	116000

Господарські операції за січень 20__ р.

№ п/п	Зміст господарської операції	Сума, грн.	Бух проводки		Тип змін
			Д-т	К-т	
1.	Відпущено зі складу у виробництво запасні частини	1000			
2.	Погашено з поточного рахунку короткострокову позику банку	12000			
3.	Видано з каси заробітну плату працівникам	500			
4.	Нараховано заробітну плату робітникам основного виробництва	10000			
5.	Нарахований єдиний соціальний внесок на фонд оплати праці працівників основного виробництва	3750			
6.	Проведено відрахування для забезпечення виплат на оплату відпусток робітників основного виробництва	1000			
7.	Повернуті з виробництва невикористані запасні частини	150			
8.	За рахунок забезпечення виплат відпусток нарахована заробітна плата робітникам за час відпустки	700			
9.	Відпущена з виробництва і оприбуткована на склад готова продукція	8200			
10.	Надійшли запасні частини від підзвітної особи	130			

--	--	--	--

Баланс (скорочений) станом на 1.01.201_р.

АКТИВ	Сума, грн.	ПАСИВ	Сума, грн.
Всього:		Всього:	

Задача 5

Необхідно:

1. Відкрити рахунки на основі наведених залишків.
2. По кожній господарській операції визначити кореспонденцію рахунків, записавши їх у господарських операцій.
3. Відобразити господарські операції на рахунках бухгалтерського обліку.
4. Підрахувати обороти і вивести сальдо кінцеве по кожному рахунку.
5. Визначити до якого типу змін відноситься кожна господарська операція.
6. Скласти по даних рахунках бухгалтерського обліку баланс на кінець звітного періоду.

Баланс (скорочений) станом на 1.01.200_р.

АКТИВ	Сума, грн.	ПАСИВ	Сума, грн.
1. Основні засоби (10)	120000	1. Статутний капітал (401)	150000
2. Рахунки в банках (31)	70000	2. Прибуток нерозподілений (44)	40000

3. Короткострокові векселі одержані (34)	20000	3. Резервний капітал (43)	10000
4. Розрахунки з різними дебіторами (37)	40000	4. Цільове фінансування (48)	36000
5. Каса (30)	3000	5. Розрахунки за податками і платежами (64)	4000
		6. Короткострокові векселі видані (62)	13000
Всього:	253000	Всього:	253000

Господарські операції за січень 201_р.

№ п/п	Зміст господарської операції	Сума, грн.	Бух проводки		Тип змін
			Д-т	К-т	
1.	Надійшли на поточний рахунок кошти в оплату одержаного від покупців векселя	15000			
2.	Надійшли в касу гроші від підзвітної особи (невикористана сума виданого авансу)	100			
3.	Одержано від дебіторів вексель	33000			
4.	Оплачено з поточного рахунку виданий постачальнику вексель	12000			
5.	Перераховано з поточного рахунку в бюджет належна до сплати сума	4000			
6.	Частина нерозподіленого прибутку направлена на збільшення статутного капіталу	10000			
7.	Нарахована заробітна плата робітникам допоміжного виробництва	5000			
8.	Виплачена з каси заробітна плата робітникам допоміжного виробництва	2500			

АКТИВ		ПАСИВ	
	Сума, грн.		Сума, грн.
Всього:		Всього:	

Баланс (скорочений) станом на 1.01.201 р.

Задача 6

Необхідно:

1. Відкрити рахунки на основі наведених залишків.
2. По кожній господарській операції визначити кореспонденцію рахунків, записавши їх у господарських операцій.
3. Відобразити господарські операції на рахунках бухгалтерського обліку.
4. Підрахувати обороти і вивести сальдо кінцеве по кожному рахунку.
5. Визначити до якого типу змін відноситься кожна господарська операція.
6. Скласти по даних рахунках бухгалтерського обліку баланс на кінець звітного періоду.

Баланс (скорочений) станом на 1.01.201 р.

АКТИВ		ПАСИВ	
	Сума, грн.		Сума, грн.
1. Основні засоби (10)	43200	1. Статутний капітал (401)	65800
2. Сировина і матеріали (201)	27000	2. Нерозподілені прибутки (44)	4500
3. Виробництво (23)	2000	3. Розрахунки з постачальниками і підрядниками (63)	2000
4. Каса (30)	315	4. Розрахунки з оплати праці (66)	300
5. Рахунки в банку (31)	6785	5. Короткострокові позики (60)	6700
Всього:	79300	Всього:	79300

Господарські операції за січень 201 р.

№ п/п	Зміст господарської операції	Сума, грн.	Бух проводки		Тип змін
			Д-т	К-т	
1.	Надійшли матеріали від постачальника	4000			
2.	З поточного рахунку оплачено рахунок постачальнику за отримані матеріали	4000			

3.	Нарахована заробітна плата робітникам за виробництво продукції	2000			
4.	Відпущено зі складу у виробництво матеріали	3 000			
5.	Випущено із виробництва і оприбуткована на склад готова продукція	6000			
6.	Одержано з поточного рахунку в касу для виплати заробітної плати	1800			
7.	Виплачена з каси заробітна плата	1700			
8.	Невиплачена суми заробітної плати внесена на поточний рахунок	100			

Баланс (скорочений) станом на 1.01.201 р.

АКТИВ	Сума, тис. грн.	ПАСИВ	Сума, тис. грн.
Всього:		Всього:	

Задача 7

Необхідно:

1. Відкрити рахунки на основі наведених залишків.
2. По кожній господарській операції визначити кореспонденцію рахунків, записавши їх у господарських операцій.
3. Відобразити господарські операції на рахунках бухгалтерського обліку.
4. Підрахувати обороти і вивести сальдо кінцеве по кожному рахунку.
5. Визначити до якого типу змін відноситься кожна господарська операція.
6. Скласти по даних рахунках бухгалтерського обліку баланс на кінець звітного періоду.

Баланс (скорочений) станом на 1.01.201_р.

АКТИВ	Сума, грн.	ПАСИВ	Сума, грн.
1. Основні засоби (10)	130000	1. Статутний капітал (401)	200000
2. Паливо (203)	8000	2. Короткострокові позики (60)	8600
3. Основне виробництво (23)	23000	3. Розрахунки за податками і платежами (64)	3000
4. Готова продукція (26)	12000	Розрахунки за виплатами працівникам (66)	16000
5. Рахунок в банку (31)	49000		
6. Розрахунки з різними дебіторами (37)	5600		
Всього:	227600	Всього:	227600

Господарські операції за січень 201_р.

№ п/п	Зміст господарської операції	Сума, грн.	Бух проводки		Тип змін
			Д-т	К-т	
1.	Відпущено зі складу у виробництво	2800			
2.	Нарахована заробітна плата робітникам за виробництво продукції	16000			
3.	Від постачальників надійшли основні засоби	40 000			
4.	Утримано із заробітної плати податок з доходів фізичних осіб	2400			
5.	Перераховано з поточного рахунку фінансовим органам	2500			
6.	Надійшли на поточний рахунок кошти від дебіторів	1800			
7.	Перераховано з поточного рахунку в погашення заборгованості по короткостроковій позиці	3200			
8.	Нараховано знос основних засобів (адмін. будинку)	7800			

Баланс (скорочений) станом на 1.01.201__р.

АКТИВ	Сума, тис. грн.	ПАСИВ	Сума, тис. грн.
Всього:		Всього:	

Задача 8

Необхідно:

1. Відкрити рахунки на основі наведених залишків.
2. По кожній господарській операції визначити кореспонденцію рахунків, записавши їх у господарських операцій.
3. Відобразити господарські операції на рахунках бухгалтерського обліку.
4. Підрахувати обороти і вивести сальдо кінцеве по кожному рахунку.
5. Визначити до якого типу змін відноситься кожна господарська операція.
6. Скласти по даних рахунках бухгалтерського обліку баланс на кінець звітного періоду.

Залишки по рахунках на 1 січня 201_р.

Назва синтетичного рахунку, субрахунку	Сума, грн.
Сировина і матеріали (201)	60000
Паливо (203)	12000
Основне виробництво (23)	8000
Рахунки в банку (31)	25600
Розрахунки з постачальниками і підрядниками (63)	20000
Розрахунки за податками й платежами (64)	12300
Розрахунки за страхуванням (65)	18100
Розрахунки за виплатами працівникам (66)	23200
Нерозподілені прибутки (44)	32000

Господарські операції за січень 201_р.

№ п/п	Зміст господарської операції	Сума, грн.	Бух проводки		Тип змін
			Д-т	К-т	
1.	Прийнято до оплати рахунок постачальника за: - паливо - 3600 грн. - матеріали - 22000 грн.	25600			
2.	Відпущено у виробництво матеріали	15000			
3.	Нарахована заробітна плата робітникам основного виробництва	18000			
4.	Проведені нарахування ЄСВ від заробітної плати робітників	5760			
5.	Утримано із заробітної плати ЄСВ	180			
6.	Видано вексель постачальнику за одержані матеріали і паливо	25600			
7.	Повернуті із виробництва невикористані матеріали	500			
8.	Перераховано з поточного рахунку кошти постачальникам	12000			

Баланс (скорочений) станом на 1.01.201_р.

АКТИВ	Сума, грн.	ПАСИВ	Сума, грн.
Всього:		Всього:	

Задача 9

Необхідно:

1. Відкрити рахунки на основі наведених залишків.
2. По кожній господарській операції визначити кореспонденцію рахунків, записавши їх у господарських операцій.
3. Відобразити господарські операції на рахунках бухгалтерського обліку.
4. Підрахувати обороти і вивести сальдо кінцеве по кожному рахунку.
5. Визначити до якого типу змін відноситься кожна господарська операція.
6. Скласти по даних рахунках бухгалтерського обліку баланс на кінець звітного періоду.

Залишки по рахунках на 1 січня 201_р.

Назва синтетичного рахунку, субрахунку	Сума, грн.
Основні засоби (10)	142300
Запасні частини (207)	23000
Каса (30)	420
Рахунки в банку (31)	53580
Готова продукція (26)	44000
Розрахунки з постачальниками і підрядниками (63)	23200
Статутний капітал (401)	183400
Розрахунки з підзвітними особами (372)	226
Нерозподілений прибуток (44)	56926

Господарські операції за січень 201_р.

№ п/п	Зміст господарської операції	Сума, грн.	Бух проводки		Тип змін
			Д-т	К-т	
1.	З поточного рахунку перераховано аванс постачальнику	5000			

2.	Надійшли від постачальників запасні частини	15800			
3.	Надійшли на склад запасні частини придбані підзвітною особою	200			
4.	Зараховано перерахований аванс в оплату рахунка постачальника	5000			
5.	Невикористана сума авансу внесена підзвітною особою	26			
6.	Перераховано з поточного рахунку постачальникам	17000			
7.	Видано вексель постачальнику	2000			
8.	Оплачено виданий вексель постачальнику	2000			
9.	Частина нерозподілених прибутків приєднана до статутного капіталу	10000			

--	--

--	--

--	--

--	--

--	--

--	--

--	--

--	--

--	--

--	--

--	--

--	--

Баланс (скорочений) станом на 1.01.201 р.

АКТИВ	Сума, грн.	ПАСИВ	Сума, грн.
Всього:		Всього:	

Задача 10

Необхідно:

1. Відкрити рахунки синтетичного і аналітичного обліку.
2. Визначити кореспонденцію рахунків по господарських операціях.
3. Відобразити господарські операції на синтетичних і аналітичних рахунках.
4. Підрахувати обороти і вивести сальдо на рахунках синтетичного і аналітичного обліку.

Залишки на рахунках на 1 січня 201 р.

Назва синтетичного рахунку, субрахунку	Сума, грн.
Основні засоби (10)	800000
Паливо (203)	26000
Основне виробництво (23)	180000
Рахунки в банках (31)	100000
Рахунки з постачальниками і підрядниками (63)	8800
Розрахунки з підзвітними особами (372)	2800
Статутний капітал (40)	1100000

Відомість залишків по субрахунку «Паливо» на 1.01.20 р.

№ п/п	Назва аналітичного рахунку	Одиниця виміру	Ціна, грн.	Кількість	Сума, грн.
1.	Бензин	т	8000	2,5	20000
2.	Газ	м ³	3	2000	6000
	Всього:	Х	Х	Х	26000

Господарські операції за січень 201 р.

№ п/п	Зміст господарської операції	Сума, грн.	Бух проводки	
			Д-т	К-т
1.	Відпущено у виробництво 1000 м ³ газу	3000		
2.	Прийнято до оплати рахунок постачальника за 15 т бензину	120000		
3.	Відпущено у виробництво 4 т бензину	?		
4.	За рахунок підзвітних сум придбано: - 100 м ³ газу - 100 кг бензину	? ?		

5.	Відпущено у виробництво: - 6 т бензину - 150 м ³ газу	?		
6.	Нарахована заробітна плата робітникам основного виробництва	100000		
7.	Нарахований єдиний соціальний внесок на фонд оплати праці працівників основного виробництва	37500		
8.	З рахунку в банку надійшли гроші для виплати заробітної плати	60000		
9.	Видана з каси заробітна плата робітникам	59000		

--	--	--	--

--	--	--	--

--	--	--	--

Задача 11

На основі наведених даних:

1. Відкрити рахунки бухгалтерського обліку.
2. Скласти реєстраційний журнал господарських операцій.
3. Визначити кореспонденцію рахунків.
4. Відобразити господарські операції на рахунках бухгалтерського обліку.
5. Підрахувати обороти і вивести сальдо на кожному рахунку.
6. Скласти баланс на кінець звітного періоду.

Баланс (скорочений) станом на 1.01.201_р.

АКТИВ	Сума, грн.	ПАСИВ	Сума, грн.
1. Виробництво (23)	8000	1. Розрахунки за страхуванням (65)	7000
2. Сировина і матеріали (201)	4000 3000	2. Розрахунки за виплатами працівникам (66)	15000
3. Запасні частини (207)	150	3. Розрахунки за податками й платежами (64)	3150
4. Каса (30)	10000		
5. Рахунки в банках (31)			
Разом:	25150	Разом:	25150

Господарські операції за січень 201_р.

№ п/п	Зміст господарської операції	Сума, грн.	Бух проводки	
			Д-т	К-т
1.	Для потреб виробництва відпущені матеріали	1200		
2.	Нарахована заробітна плата робітникам виробництва	8000		
3.	Відпущено у виробництво запасні частини	800		
4.	Нарахований єдиний соціальний внесок на фонд оплати праці працівників основного виробництва (38%)	?		
5.	Утримано з заробітної плати податок з доходів фізичних осіб	1600		
6.	Утримано з заробітної плати в ЄСВ	320		
7.	Одержано в касу гроші з поточного рахунку в банку	8000		
8.	Виплачена з каси заробітна плата	8000		
9.	Списана собівартість випущеної з виробництва готової продукції (незавершене виробництво на початок місяця – 8000 грн., незавершене виробництво на кінець місяця – 3000 грн.)	?		

--	--	--	--

Баланс (скорочений) станом на 1.01.201__р.

АКТИВ	Сума, тис. грн.	ПАСИВ	Сума, тис. грн.
Всього:		Всього:	

Задача 12

Необхідно:

1. Відкрити рахунки синтетичного і аналітичного обліку.
2. Визначити кореспонденцію рахунків по господарських операціях.
3. Відобразити господарські операції на синтетичних і аналітичних рахунках.
4. Підрахувати обороти і вивести сальдо на рахунках синтетичного і аналітичного обліку.
5. Скласти оборотну відомість по рахунках синтетичного обліку.
6. Скласти оборотну відомість по рахунках аналітичного обліку.
7. Скласти шахову відомість.

Залишки по рахунках на 1 січня 201__р.

Назва синтетичного рахунку, субрахунку	Сума, грн.
1. Основні засоби (10)	100000
2. Сировина і матеріали (201)	18000
3. Основне виробництво (23)	20000
4. Рахунки в банках (31)	21000
5. Розрахунки з постачальниками і підрядниками (63)	16000
6. Розрахунки з оплати праці (66)	23000
7. Статутний капітал (401)	120000

Відомість залишків по рахунку 66 «Розрахунки за виплатами працівникам» на 1.01.201 р.

№п/п	Назва аналітичного рахунку	Дт	Кт
1.	Долинець Д.І		820
2.	Філик І.С.		750
3.	Інші працівники		21430
	Всього:		23000

Господарські операції за січень 201 р.

№ п/п	Зміст господарської операції	Сума, грн.	Бух проводки	
			Д-т	К-т
1.	Одержано гроші з розрахункового рахунку в касу для виплати заробітної плати	18000		
2.	Одержано від постачальників матеріали	11500		
3.	Відпущено зі складу у виробництво матеріали	4000		
4.	Виплачена з каси заробітна плата по відомості, в т.ч.: Долинець.Д. І. – 820 грн., Філик І.С. – 750 грн., інші працівники – 19230 грн.	20800		
5.	Відпущено у виробництво матеріали	16500		
6.	Нарахована заробітна плата працівникам підприємства, в т.ч Долинець Д.І. – 2580 грн., Філик І.С. – 1920 грн, іншим працівникам – 19700 грн.	24200		
7.	Утримано із заробітної плати податок з доходів фізичних осіб: Долинець Д.І. – 374 грн., Філик І.С. – 277 грн., інших працівників – 2778 грн.	3429		
8.	Відпущено у виробництво матеріали	1500		

Змістовий модуль 2

«Облік активів, пасивів, витрат, доходів та фінансових результатів підприємства»

Тема 6. Облік необоротних активів

Практичне заняття 8 – 2 год.

1. Поняття необоротних активів, їх класифікація і оцінка.
2. Облік руху основних засобів.
3. Облік зносу (амортизації) основних засобів.
4. Облік інших необоротних матеріальних активів.
5. Облік нематеріальних активів.

Завдання для проведення практичного заняття

Задача 1.

Підприємством придбано офісні меблі вартістю 14800 грн. (у т. ч. ПДВ). Крім того, були сплачені витрати з доставки меблів у сумі 1360 грн. (у т.ч. ПДВ), і витрати на складання та встановлення меблів у сумі 1250 грн. До наведених операцій скласти бухгалтерські проведення, зробити необхідні розрахунки, проаналізувати отриманий результат.

Розв'язок задачі:

Журнал реєстрації господарських операцій

№ п/п	Зміст господарської операції	Кореспонденція рахунків		Сума, грн.
		Д-т	К-т	
1.				
2.				
3.				
4.				
5.				
6.				
7.				

Задача 2.

Скласти бухгалтерські проведення та вказати первинні документи, визначити вартість, за якою оприбутковані основні засоби, на підставі наведених даних:

ТОВ «Алькон» придбало у ПАТ «Олімп» верстат шліфувальний, який потребує монтажу на суму 114800 грн., в т. ч. ПДВ. Акцептовано рахунок АТП –16156 за доставку верстату в сумі 860 грн., в т.ч. ПДВ. Передано верстат в цех для монтажу. Використано запасні частини для монтажу на суму 1250 грн. Нараховано заробітну плату робітникам, які виконували монтаж – 2000 грн. та проведено відрахування в єдиний соціальний внесок від нарахованої заробітної плати згідно з чинним законодавством. Верстат шліфувальний оприбутковано після монтажу як основний засіб.

Розв'язок задачі:

Відобразити на рахунках бухгалтерського обліку здійснену операцію, проаналізувати та прокоментувати одержаний результат.

Розв'язок задачі:

Роки	Первісна вартість	Розрахунковий пробіг	Річна сума амортизації	Нагромаджена сума амортизації	Залишкова вартість

Задача 5.

Визначити суму амортизації верстату за кожен рік експлуатації на основі наведених даних, за допомогою виробничого та методу прискореного зменшення залишкової вартості:

Первісна вартість верстату – 30000 грн., ліквідаційна вартість – 2000 грн., строк корисного використання – 6 років.

Протягом 6-и років експлуатації верстату планується виготовити продукції: за 1-й рік – 2100 шт., за 2-й рік – 2500 шт., за 3-й рік – 2300 шт., за 4-й рік – 2600 шт., за 5-й рік – 2200 шт., за 6-й рік – 2400 шт.

Порівняти отримані результати, зробити висновки про доцільність застосування того чи іншого методу нарахування амортизації, скласти бухгалтерські проведення.

Розв'язок задачі:

Метод амортизації _____

Роки	Первісна вартість	Випуск продукції	Річна сума амортизації	Нагромаджена сума амортизації	Залишкова вартість

Метод амортизації _____

Роки	Первісна вартість	Річна сума амортизації	Нагромаджена сума амортизації	Залишкова вартість

Задача 6.

До наведених господарських операцій скласти бухгалтерські проведення і зробити

необхідні розрахунки:

На поточний ремонт обладнання, який проводили робітники основних цехів в другому кварталі року здійснено такі витрати:

- витрачено запасні частини – 18600 грн.;
- витрачено матеріали – 31500 грн.;
- нараховано заробітну плату – 9450 грн.;
- проведено відрахування в єдиний соціальний внесок від нарахованої заробітної плати.

Розв'язок задачі:

Журнал реєстрації господарських операцій

№ п/п	Зміст господарської операції	Кореспонденція рахунків		Сума, грн.
		Д-т	К-т	
1.				
2.				
3.				
4.				
5.				
6.				
7.				
8.				

Задача 7.

Підприємством у березні придбано 6 калькуляторів вартістю 1200 грн. (в т. ч. ПДВ). Нарахування амортизації інших необоротних активів згідно з п. 27 П(С) БО №7 «Основні засоби» та обліковою політикою підприємства склали: 50% амортизованої суми у першому місяці використання об'єкта і залишок 50% у місяці їх вилучення з активів. Передані в експлуатацію у березні.

До наведених господарських операцій скласти бухгалтерські проведення і зробити необхідні розрахунки.

Розв'язок задачі:

Журнал реєстрації господарських операцій

№ п/п	Зміст господарської операції	Кореспонденція рахунків		Сума, грн.
		Д-т	К-т	
1.				
2.				
3.				
4.				
5.				
6.				

Тема 7. Облік виробничих запасів

Практичне заняття 9 – 2 год.

1. Поняття виробничих запасів, їх класифікація і оцінка.
2. Документальне оформлення руху виробничих запасів.
3. Облік запасів на складі і його взаємозв'язок з обліком в бухгалтерії.
4. Облік надходження запасів і розрахунків з постачальниками.
5. Облік витрачання запасів.
6. Контроль за витрачанням запасів.
7. Особливості обліку МШП.

Завдання для проведення практичного заняття

Задача 1.

Визначити фактичну собівартість використаних на виробництво матеріалів за середньою ціною на основі таких даних:

1. Залишок матеріалів на початок місяця – 600 од. по ціні 17 грн.
2. Поступлення матеріалів за місяць:
  - 300 од. по ціні 19,50 грн.
  - 250 од. по ціні 22,30 грн.
  - 340 од. по ціні 24,10 грн.
3. Витрачено за місяць матеріалів – 1 190 од.
4. Середній відсоток ТЗВ – 11 %

На фактичну собівартість використаних матеріалів скласти бухгалтерські проведення.

Розв'язок задачі:

Вартість списання матеріалів за даним методом визначається за формулою:	
Розрахунок середньої ціни:	
Вартість витрачених за місяць матеріалів:	
Визначення вартості ТЗВ:	
Фактична собівартість використаних матеріалів:	

Журнал реєстрації господарських операцій

№ п/п	Зміст господарської операції	Кореспонденція рахунків		Сума, грн.
		Д-т	К-т	

Задача 2.

Визначити фактичну собівартість використаних на виробництво матеріалів за середньою ціною на основі таких даних. Залишок матеріалів на початок місяця – 700 од. по ціні 13 грн. Поступлення матеріалів за місяць: 400 од. по ціні 14,00 грн.; 150 од. по ціні 13,80

грн.; 640 од. по ціні 14,30 грн.; Витрачено за місяць матеріалів – 1800 од. Середній відсоток ТЗВ – 9 %. На фактичну собівартість використаних матеріалів скласти бухгалтерські проведення, проаналізувати отриманий результат.

Розв'язок задачі:

Вартість списання матеріалів за даним методом визначається за формулою:	
Розрахунок середньої ціни:	
Вартість витрачених за місяць матеріалів:	
Визначення вартості ТЗВ:	
Фактична собівартість використаних матеріалів:	

Журнал реєстрації господарських операцій

№ п/п	Зміст господарської операції	Кореспонденція рахунків		Сума, грн.
		Д-т	К-т	

Задача 3.

Зробити необхідні розрахунки та скласти бухгалтерські проведення:

1. Отримано рахунок постачальника за відвантажені матеріали, в якому зазначено вартість матеріалів:

- за оптовими цінами – 30000 грн.
- транспортні витрати – 12000 грн.

2. При прийманні матеріалів виявлено недостачу матеріалів на суму 1300 грн., в т.ч. з вини експедитора – 250 грн.

3. Оприбутковано на склад фактично отримані матеріали – ?

4. Нарахована заробітна плата за розвантаження матеріалів – 1570 грн.

5. Проведені відрахування в єдиний соціальний внесок від нарахованої заробітної плати – ?

6. Витрачено на основне виробництво матеріали – 28000 грн.

7. Списано ТЗВ по витрачених на основне виробництво матеріалах – ?

Залишок матеріалів на складі на початок місяця по фактичній собівартості – 24000 грн., а по ціні придбання – 20000 грн.

8. Залишок матеріалів на складі на кінець місяця по фактичній собівартості та за цінами придбання – ?

Розв'язок задачі:

Журнал реєстрації господарських операцій

№ п/п	Зміст господарської операції	Кореспонденція рахунків		Сума, грн.
		Д-т	К-т	
1				
2				
3				
4				
5				
6				
7				
8				
9				
10				

Задача 4.

Визначити фактичну собівартість використаних на виробництво матеріалів за методом FIFO на основі таких даних:

1. Залишок матеріалів на початок місяця – 700 од. по ціні 14 грн.

2. Придбано матеріалів за місяць:

300 од. по ціні 13,2 грн.

500 од. по ціні 14,5 грн.

300 од. по ціні 15,6 грн.

3. Витрачено за місяць матеріалів – 1200 од.

4. Середній відсоток ТЗВ – 20%

На фактичну собівартість використаних матеріалів скласти бухгалтерські проведення.

Розв'язок задачі:

Вартість списання матеріалів за даним методом визначається за формулою:	
Розрахунок середньої ціни:	
Вартість витрачених за місяць матеріалів:	
Визначення вартості ТЗВ:	
Фактична собівартість використаних матеріалів:	

Журнал реєстрації господарських операцій

№ п/п	Зміст господарської операції	Кореспонденція рахунків	Сума, грн.
----------	------------------------------	----------------------------	------------

		Д-т	К-т	
1.				
2.				

Задача 5.

Визначити відсоток ТЗВ, суму витрат і залишок матеріалів на кінець місяця. Дані для розв'язування задачі подані в таблиці нижче:

Розв'язок задачі:

Показники	Облікова ціна, грн.	Фактична собівартість, грн.
Залишок на початок місяця	400 000	600 000
Надійшло матеріалів за місяць	500 000	800 000
Сума ТЗВ	?	
% ТЗВ	?	
Витрачено матеріалів на виробництво	600 000	?
Залишок на кінець місяця	?	?

Тема 8. Облік грошових коштів і дебіторської заборгованості

Практичне заняття 10 – 2 год.

1. Поняття грошових коштів. Форми безготівкових розрахунків.
2. Облік операцій на поточному та інших рахунках в банку.
3. Облік касових операцій.
4. Облік розрахунків з підзвітними особами.
5. Поняття та класифікація дебіторської заборгованості.
6. Облік поточної дебіторської заборгованості:
  - а) облік поточної дебіторської заборгованості за товари, роботи і послуги;
  - б) облік поточної дебіторської заборгованості забезпеченої вексями;
  - в) облік іншої поточної дебіторської заборгованості.

Задача 1.

1. Скласти бухгалтерські проведення, підрахувати обороти за звітний місяць і визначити залишок готівки в касі на кінець місяця.

Розв'язок задачі:

Дата	Зміст операції	Сума, грн.		Кореспонденція рахунків	
		Прихід	Розхід	Д-т	К-т
	Залишок на 1.11.	150			
02.11	За чеком з розрахункового рахунку на операційні витрати	450			
02.11	Механіку Кушніру Я.С. під звіт на відрядження		200		
03.11	Від Бойка Й.В. залишок підзвітних сум	125			
08.11	Від працівників підприємства за реалізовані їм матеріали	1800			
09.11	Бухгалтеру Дорошу І.Є. перевитрати за авансовим звітом		135		
15.11	За актом ревізії внесено надлишковий залишок грошей в касі	470			
16.11	За чеком на виплату заробітної плати за 1-шу половину місяця	28000			
17.11	За відомістю видано аванс працівникам		26500		
21.11	За квитанцією здана в банк депонована заробітна плата		500		
24.11	Видані аліменти, утримані із заробітної плати за виконавчими листами		200		
25.11	Від майстра Безушка Ю. В. в погашення заборгованості за відшкодування матеріального збитку	546			
26.11	За відомістю видана премія за великі досягнення у роботі		200		
27.11	Куліковській М. В. у підзвіт на операційні витрати		180		
	Залишок на 28.11				

Задача 2.

Скласти бухгалтерські проведення, підрахувати обороти за звітний місяць і визначити залишок на поточному рахунку на кінець місяця.

Розв'язок задачі:

Виписка банку з розрахункового рахунку швейної фабрики.

Дата	Зміст операції	Сума, грн.		Кореспонденція рахунків	
		Дт	Кт	Д-т	К-т
01.11	Залишок на 1.09.		25000	Д-т	К-т
02.11	Надійшло від покупців: за реалізовану продукцію відшкодування транспортних витрат		209406 800		
04.11	Оприбутковані в касу грошові кошти на заробітну плату	28000			
06.11	Надійшло від ВКП «СТБ» в погашення дебіторської заборгованості		7000		
10.11	Перераховано в бюджет: податок на дохід фізичних осіб	4200			

	податок на прибуток кредиторську заборгованість за проходження термінів позовної давності	39540 900			
12.11	Повернуті з каси на розрахунковий рахунок: депонована заробітна плата виручка за реалізовані матеріали		500 1500		
15.11	Зарахована короткотермінова позика		35000		
22.11	Внесено в бюджет ПДВ	20000			
25.11	Від ПАТ «ВАТРА» надійшла заборгованість, раніше списана на збитки		700		
27.11	Перераховано ПАТ «Текстерно» в погашення кредиторської заборгованості	600			
28.11	Перераховано постачальникам за одержані матеріальні цінності	90087			
29.11	Погашена заборгованість за короткотермівною позикою	15000			
	Залишок на 30.11				

Задача 3.

Визначити суму відшкодування чи перевитрат за звітом про використання коштів, наданих на відрядження, скласти бухгалтерські проведення.

Директор Іващук О. Р. згідно наказу № 162-в перебував у відрядженні у м. Харкові на ПАТ «Спецпроект» з метою заключення договору на постачання ТМЦ. Він виїхав з Тернополя 4 вересня і повернувся 10 вересня. Вартість залізничного квитка – 286 грн. в одну сторону.

Іващук О. Р. пред'явив квитанцію за проживання в готелі за 4 доби в розрахунку 974 грн. за кожен добу (в т.ч. ПДВ). Аванс на відрядження виданий в розмірі 3800 грн. Добові, згідно наказу керівника підприємства обчислено в розмірі 30 грн. за добу. Крім цього пред'явлено товарний чек № 00585 від 8.09.2013р. про придбання канцелярських товарів на суму 195 грн.(в т.ч. ПДВ).

Розв'язок задачі:

Журнал реєстрації господарських операцій

№ п/п	Зміст господарської операції	Кореспонденція рахунків		Сума, грн.
		Д-т	К-т	
1				
2				
3				
4				
5				
6				

7				
8				

Задача 4.

Проаналізувати господарські операції і відобразити їх на рахунках бухгалтерського обліку. Визначити залишок коштів в касі на кінець дня (залишок грошей в касі на початок дня склав – 500грн.), скласти звіт касира на основі таких операцій:

- поступили гроші з розрахункового рахунку – 5200 грн.;
- виплачена Пришляку Д. О. депонована заробітна плата – 1100 грн.;
- видано під звіт Левинцю К. М. – 180 грн.;
- поступило від Гриника І. Р. в погашення заборгованості по недостачі – 200 грн.;
- поступило від Микитинець Н. Р. залишок невикористаного авансу – 115 грн.;
- видано премію за великі досягнення у роботі – 1000 грн.;
- отримано за реалізоване на сторону паливо – 4850 грн.;
- видано одноразову матеріальну допомогу – 240 грн.;
- видано аліменти, утримані із заробітної плати за виконавчими листами – 590 грн.;
- директору Кушніру Я. С. видано на господарські витрати – 1540 грн.

Розв'язок задачі:

Журнал реєстрації господарських операцій

№ п/п	Зміст господарської операції	Кореспонденція рахунків		Сума, грн.
		Д-т	К-т	
1				
2				
3				
4				
5				
6				
7				
8				
9				
10				

Тема 9. Облік праці, її оплати та соціального страхування персоналу

Практичне заняття 12 – 2 год.

1. Оперативний облік особового складу та використання робочого часу.
2. Техніка підрахунку заробітної плати за відпрацьований час і виконаний обсяг робіт.
3. Техніка підрахунку заробітної плати за невідпрацьований час.
4. Облік нарахувань на соціальні заходи
5. Облік утримань із заробітної плати.
6. Аналітичний і синтетичний облік праці і зарплати.

Завдання для проведення практичного заняття**Задача 1.**

Бригада у складі 3-х осіб виконала роботу за нарядам на суму 8800 грн. Визначити заробіток кожного члена бригади, провести обов'язкові утримання із заробітної плати, скласти бухгалтерські проведення враховуючи наступне:

№ з/п	П.І.П.	Розряд	Фактично відпрацьовано годин	Годинна тарифна ставка
1.	Іваненко І.І.	3	178	10
2.	Петренко П.П.	4	146	11
3.	Польовий І.В.	5	172	14

Календарний фонд робочого часу – 178 год.

Розв'язок задачі:

№ з/п	П.І.П.	Заробіток за тарифом	Відрядний заробіток	Нарахована заробітна плата	Утримано ЄСВ	Утримано ПДФО
1.	Іваненко І.І.					
2.	Петренко П.П.					
3.	Польовий І.В.					
4.	Всього:					

Коефіцієнт розподілу заробітної плати за нарядам =

Журнал реєстрації господарських операцій

№ п/п	Зміст господарської операції	Кореспонденція		Сума, грн.
		Д-т	К-т	
1				
2				
3				
4				
5				
6				
7				
8				

9				
---	--	--	--	--

Задача 2.

До наведених господарських операцій скласти бухгалтерські проведення, зробити необхідні розрахунки:

1. Нарахована заробітна плата робітникові основного виробництва – 3400 грн.
2. Проведено відрахування в єдиний соціальний внесок за діючими тарифами – ?
3. Здійснено утримання із заробітної плати:
  - Обов'язкові – ?
  - Необов'язкові :
    - аліменти в розмірі 25% – ?
4. Видана заробітна плата працівникові з каси – ?

Розв'язок задачі:

Розрахунок:

Проведено відрахування ЄСВ:
Здійснено утримання ЄСВ:
Здійснено утримання ПДФО:
Здійснено утримання аліментів:
Виплачена працівникові сума заробітної плати:

Журнал реєстрації господарських операцій

№ п/п	Зміст господарської операції	Кореспонденція рахунків		Сума, грн.
		Д-т	К-т	
1				
2				
3				
4				
5				
6				

Задача 3.

Тривалість щорічної відпустки працівника становить 24 календарних дні. Його загальний заробіток за останні 12 місяців склав 28840 грн. Протягом року працівник перебував у відпустці без збереження заробітної плати 10 календарних днів. Нарахувати відпускні, провести утримання із заробітної плати, скласти бухгалтерські проведення,

проаналізувати отриманий результат.

Розв'язок задачі:

Розрахунок:

Середньоденна заробітна плата:
Сума відпускних:
Здійснено утримання ЄСВ:
Здійснено утримання ПДФО:
Виплачена працівникові сума відпускних:

Журнал реєстрації господарських операцій

№ п/п	Зміст господарської операції	Кореспонденція рахунків		Сума, грн.
		Д-т	К-т	
1				
2				
3				
4				

Задача 4.

Працівнику підприємства встановлено оклад 1450 грн. У звітному місяці він відпрацював 17 робочих днів. Графіком передбачено 21 робочий день. Визначити зарплату працівника та суми обов'язкових утримань із заробітної плати за поточний місяць, скласти бухгалтерські проведення, проаналізувати отриманий результат.

Розв'язок задачі:

Розрахунок:

Заробітна плата працівника за поточний місяць:
Здійснено утримання ЄСВ:
Здійснено утримання ПДФО:
Виплачена працівникові сума заробітної плати:

Журнал реєстрації господарських операцій

№ п/п	Зміст господарської операції	Кореспонденція рахунків		Сума, грн.
		Д-т	К-т	
1				
2				
3				
4				

Задача 5.

Нарахувати заробітну плату працівникам, визначити суми обов'язкових утримань із зарплати на основі таких даних:

Прізвище, ім'я, по-батькові	Посадовий оклад, грн.	Тарифна ставка за год., грн.	Фактично відпрацьований час, год.	Допомога по тимчасовій непрацездатності	%, премії
1. Андрієнко А.В.	2240	-	182	-	10
2. Волощук Н.П.	2180	-	160	120	-
3. Булка І.В.	-	10	182	-	20
4. Трач А.Г.	-	12	134	-	-

Трач А.Г. сплачує аліменти на двох дітей.

Календарний фонд робочого часу 182 годин. На розраховані суми скласти бухгалтерські проведення (тільки по працівнику Трач А. Г.).

Розв'язок задачі:

Розрахунок:

Заробітна плата працівників за поточний місяць: 1. Андрієнко А.В. 2. Волощук Н.П. 3. Булка І.В. 4. Трач А.Г.
Здійснено утримання ЄСВ: 1. Андрієнко А.В. 2. Волощук Н.П. 3. Булка І.В. 4. Трач А.Г.
Здійснено утримання ПДФО: 1. Андрієнко А.В. 2. Волощук Н.П. 3. Булка І.В. 4. Трач А.Г.
Здійснено утримання аліментів на двох дітей із заробітної плати Трач А. Г.:
Виплачена працівникам сума заробітної плати: 1. Андрієнко А.В.

2. Волощук Н.П.
3. Булка І.В.
4. Трач А.Г.

Скласти кореспонденцію рахунків по нарахуванню та утриманнях із заробітної плати Трач А. Г.:

№ п/п	Зміст господарської операції	Кореспонденція рахунків		Сума, грн.
		Д-т	К-т	
1				
2				
3				
4				
5				

Задача 6.

Нарахувати допомогу по тимчасовій непрацездатності працівнику ПАТ «Прогрес» Романіву Р. В. з 4.09.2013 по 14.09.2013 терміном 11 днів. Посадовий оклад 2610,00 грн. Стаж роботи – 7 років.

Провести необхідні утримання із заробітної плати.

Місяць	К-сть робочих днів	Сума заробітку, грн.	Місяць	К-сть робочих днів	Сума заробітку, грн.
Січень	18	2820	Травень	20	2750
Лютий	21	2680	Червень	21	2610
Березень	22	2610	Липень	21	2610
Квітень	23	2710	Серпень	20	2680

Розв'язок задачі:

Розрахунок:

Розрахунок суми допомоги з тимчасової непрацездатності (формула):
Заробітна плата працівника за період тимчасової непрацездатності:
Здійснено утримання ЄСВ:
Здійснено утримання ПДФО:
Виплачена працівникові сума допомоги з тимчасової непрацездатності:

Журнал реєстрації господарських операцій

№ п/п	Зміст господарської операції	Кореспонденція рахунків		Сума, грн.
		Д-т	К-т	
1				
2				
3				
4				
5				

Тема 10. Облік фінансових інвестицій

Практичне заняття 13 -2 год.

1. Поняття, класифікація та оцінка фінансових інвестицій.
2. Облік поточних фінансових інвестицій.
3. Облік довгострокових фінансових інвестицій.
4. Відображення фінансових інвестицій у звітності.

Завдання для проведення практичного заняття

Задача 1.

Розрахувати суму амортизації премії, скласти необхідні бухгалтерські проведення з обліку облігацій на основі таких даних:

2 січня 2008 року підприємство придбало десять 8% облігацій за 17000 грн. Номінальна вартість облігацій 14000 грн. Облігації будуть погашені через 5 років. Виплата відсотків здійснюватиметься щорічно в кінці року.

Розрахунок амортизації премії та балансової вартості облігацій зробити в таблиці за такою формою:

Дата	Номінальна сума відсотка	Сума відсотка за ефективною ставкою	Сума амортизації премії	Амортизована собівартість облігації
1	2	3	4	5
02.01.08				
01.01.09				
01.01.10				
01.01.11				
01.01.12				
01.01.13				

Задача 2.

Підприємство придбало облігації за ціною, нижчою за їх номінальну вартість. Купівля облігацій складає 30000 грн. номінальна вартість 32400 грн. строк погашення 1 рік. Річний процент доходу 15%.

Відобразити придбання облігацій у бухгалтерському обліку.

Розв'язок задачі:

Журнал реєстрації господарських операцій

№ п/п	Зміст господарської операції	Кореспонденція рахунків		Сума, грн.
		Д-т	К-т	
1				
2				
3				
4				
5				

Задача 3.

Підприємство «Альфа» придбало облігації 10 березня 2011 р. номінальною вартістю 90000 грн. Ціна придбання 110000 грн. Комісійна винагорода брокеру 1000 грн. Облігації придбано з метою їх утримання до погашення (термін погашення – січень 2013 року). Підприємство за облігації розрахувалося:

- грошовими коштами – 60000 грн.;
- акціями іншого підприємства, акції якого утримувалися за методом участі у капіталі.

Справедлива вартість акцій 50000 грн., балансова вартість 40000 грн.

Відобразити придбання облігацій у бухгалтерському обліку.

Розв'язок задачі:

Журнал реєстрації господарських операцій

№ п/п	Зміст господарської операції	Кореспонденція рахунків		Сума, грн.
		Д-т	К-т	
1				
2				
3				
4				
5				

Задача 4.

15 липня 2013 року підприємство «Прогрес» купило 4000 акцій підприємства «Інвест». Ціна придбання, включаючи брокерські гонорари та інші витрати, склала 120000 грн. Номінальна вартість акції – 25 грн.

15 грудня 2013 року отримані дивіденди у розмірі 30 % від номінальної вартості акції.

30 грудня 2013 року продано 2000 акцій підприємства «Інвест» по 30 грн. за акцію.

Необхідно:

- скласти записи в бухгалтерському обліку підприємства «Прогрес», пов'язані з обліком короткострокових інвестицій за 2013 рік;

- визначити балансову вартість інвестицій на 30 грудня 2013 року.

Розв'язок задачі:

Розрахунок:

--	--	--	--

Журнал реєстрації господарських операцій

№ п/п	Зміст господарської операції	Кореспонденція рахунків		Сума, грн.
		Д-т	К-т	
1				
2				
3				
4				

Задача 5.

Фірма «Барт» 02.01.2013 р. випустила облігації на загальну суму 2 млн. грн. з терміном погашення через 4 роки. Ставка відсотку за облігаціями – 15%. Відсотки сплачуються раз на рік 31.12. Облігації було продано за курсом 105 %.

Необхідно:

- розрахувати ціну продажу облігацій і розмір премії;
- визначити повну доходність облігаційної позики;
- скласти графік погашення позики;
- скласти бухгалтерський запис, що буде зроблений фірмою 02.01.2013 р.;
- відобразити на рахунках виплату відсотків і амортизації премії на кінець 2014 р.

Розв'язок задачі:**Розрахунок:**

--	--	--	--

-

-

Журнал реєстрації господарських операцій

№ п/п	Зміст господарської операції	Кореспонденція рахунків	Сума, грн.
-------	------------------------------	-------------------------	------------

		Д-т	К-т	
1				
2				

Задача 5.

Витрати підприємства на розміщення облігаційної позики на 8 років 01.04.2013 р. склали 56 тис. грн.

Необхідно:

- зробити бухгалтерські записи при розміщенні облігацій;
- списати витрати на розміщення позики за 2013 рік;
- відобразити у фінансовій звітності суму амортизації витрат на розміщенні позики і неамортизований їх залишок на 31.12.2013 р.

Розв'язок задачі:

Розрахунок:

--	--

Журнал реєстрації господарських операцій

№ п/п	Зміст господарської операції	Кореспонденція рахунків		Сума, грн.
		Д-т	К-т	
1				
2				
3				
4				

Тема 11. Облік процесу виробництва та витрат діяльності

Практичне заняття 14 – 2 год.

1. Поняття витрат, їх класифікація.
2. Облік прямих виробничих витрат.
3. Облік і розподіл загальновиробничих витрат
4. Зведений облік витрат на виробництво і визначення фактичної собівартості випущеної продукції.

Практичне заняття 15 – 2 год.

1. Облік адміністративних витрат.
2. Облік витрат на збут.
3. Облік інших витрат операційної діяльності.

Завдання для проведення практичних занять**Задача 1.**

До наведених господарських операцій скласти бухгалтерські проведення, зробити необхідні розрахунки, проаналізувати отриманий результат:

- для потреб основного виробництва здійснено такі витрати:
- списані матеріали – 41500 грн.
- нарахована заробітна плата робітникам – 9000 грн.
- проведено відрахування в ЄСВ за діючими тарифами –?
- списані загальновиробничі витрати – 1200 грн.
- виявлено і списано з основного виробництва собівартість повного браку – 2100 грн.
- списана собівартість випущеної з виробництва готової продукції – ?

(Незавершене виробництво на початок місяця – 12100 грн., на кінець місяця – 13300 грн.).

Розв'язок задачі:**Журнал реєстрації господарських операцій**

№ п/п	Зміст господарської операції	Кореспонденція рахунків		Сума, грн.
		Д-т	К-т	
1				
2				
3				
4				
6				
7				
8				
9				
10				
11				

Розрахунок:

Собівартість випущеної з виробництва продукції:

Задача 3.

До наведених господарських операцій скласти бухгалтерські проведення, зробити необхідні розрахунки:

1.	Придбано матеріали	5600 грн.
2.	ТЗВ по придбаних матеріалах	480 грн.
3.	Нарахована зарплату робітникам основного виробництва	4000 грн.
4.	Проведено відрахування в ЄСВ по діючих тарифах	?
5.	Для потреб основного виробництва списані матеріали	4900 грн.
6.	Списані ТЗВ по витрачених матеріалах	?
7.	Списані загальновиробничі витрати	960 грн.
8.	Списано собівартість випущеної з основного виробництва готової продукції	?

Додаткові дані для розрахунків:

- залишок матеріалів на початок місяця по фактичній собівартості – 6700 грн., за цінами придбання – 6400 грн.;
- незавершене виробництво на початок місяця 7400 грн., на кінець місяця – 6900 грн.

Розв'язок задачі:**Журнал реєстрації господарських операцій**

№ п/п	Зміст господарської операції	Кореспонденція рахунків		Сума, грн.
		Д-т	К-т	
1				
2				
3				
4				
6				
7				
8				
9				

Розрахунок:

Собівартість випущеної з виробництва продукції:

Задача 4

До наведених даних господарських операцій скласти бухгалтерські проведення, зробити необхідні розрахунки.

- Для потреб основного виробництва здійснено такі витрати:
  - списані матеріали – 45000 грн.
  - нарахована з/пл робітникам – 10000 грн.
  - проведено відрахування в єдиний соціальний внесок за діючими тарифами - ?
  - списані витрати на утримання і експлуатацію обладнання – 5000 грн.
- Виявлено і списано з основного виробництва собівартість повного браку – 1000 грн.
- Списана собівартість випущеної з виробництва готової продукції – ?
(незавершене виробництво на початок місяця – 21000 грн., а на кінець – 33000 грн.)

Розв'язок задачі:

№ п/п	Зміст господарської операції	Кореспонденція рахунків		Сума, грн.
		Д-т	К-т	
1				
2				
3				
4				
6				
7				

Розрахунок:

Визначення собівартості випущеної з виробництва готової продукції:
--

Задача 5.

До наведених господарських операцій скласти бухгалтерські проведення, зробити необхідні розрахунки:

За звітний місяць здійснено такі загальновиробничі витрати:

№ п/п	Зміст господарської операції	Сума, грн.	Кореспонденція рахунків	
			Дт	Кт
1.	Нарахована заробітна плата працівникам цеху	21000 грн.		
2.	Здійснено відрахування із фонду заробітної плати в ЄСВ за діючими ставками	?		
3.	Нарахована амортизація обладнання загальноцехового призначення	4900 грн.		
4.	Списано МШП на загальновиробничі витрати	1400 грн.		
5.	Прийнято до оплати рахунок від: <ul style="list-style-type: none"> - тепломереж	6200 грн. 4400 грн.		

	- міськенерго - телекому і списано для потреб цеху	800 грн.		
6.	Списано змінні загальновиробничі витрати (40% загальної суми від загальновиробничих витрат)	?		
7.	Списано постійні розподілені загальновиробничі витрати (35% загальної суми від загальновиробничих витрат)	?		
8.	Списано постійні нерозподілені загальновиробничі витрати (25% загальної суми від загальновиробничих витрат)	?		

Розрахунок:

Задача 6.

До наведених господарських операцій скласти бухгалтерські проведення, зробити необхідні розрахунки:

За звітний місяць здійснено такі загальновиробничі витрати:

1.	Нарахована заробітна плата апарату управління цехом	13000 грн.
2.	Проведено відрахування в ЄСВ за діючими ставками	?
3.	Списано матеріали на цехові витрати	1290 грн.
4.	Прийнято до оплати рахунок Міськвітла на освітлення цеху	1270 грн.
5.	Нараховано знос господарського інвентаря, який використовується в цеху	3200 грн.
6.	Списані загальновиробничі витрати на основне виробництво	?

При списанні здійснено розподіл витрат між продукцією «А» і «Б» пропорційно до основної заробітної плати виробничих робітників. По продукції «А» зарплата становила 45000 грн., по продукції «Б» – 58000 грн.

Розв'язок задачі:

Журнал реєстрації господарських операцій

№ п/п	Зміст господарської операції	Кореспонденція рахунків		Сума, грн.
		Д-т	К-т	
1				
2				
3				
4				

6				
---	--	--	--	--

Розрахунок:

Загальновиробничі витрати по продукції «А»:

Загальновиробничі витрати по продукції «Б»:

Задача 7

До наведених господарських операцій скласти бухгалтерські проведення, зробити необхідні розрахунки:

1. За звітний місяць підприємство понесло наступні витрати зі збуту продукції:

- витрачені пакувальні матеріали – 1000 грн.;
- прийнято до оплати рахунки транспортних організацій за послуги по доставці продукції до станції відправлення – 20000 грн.;
- прийнято до оплати рахунки рекламного агентства за виготовлення рекламного щита – 10000грн.;
- прийнято до оплати рахунки страхових компаній за страхування продукції – 5000 грн.

2. Списати на фінансовий результат витрати зі збуту.

Розв'язок задачі:

Журнал реєстрації господарських операцій

№ п/п	Зміст господарської операції	Кореспонденція рахунків		Сума, грн.
		Д-т	К-т	
1				
2				
3				
4				
6				
7				

Розрахунок:

Визначення витрат зі збуту продукції:

Задача 8

До наведених господарських операцій скласти бухгалтерські проведення, зробити необхідні розрахунки:

За звітний період здійснено такі загальногосподарські (адміністративні) витрати:

- нарахована заробітна плата апарату управління заводу – 8000грн.
- проведено відрахування в єдиний соціальний внесок за діючими тарифами – ?
- нарахована амортизація будівель заводууправління – 1300 грн.
- списана електроенергія, використана для освітлення приміщень заводууправління, яка отримана від постачальника – 500грн.
- оплачено відсоток за касове обслуговування банків – 400грн.
- прийнято до оплати поштові, телеграфні і телефонні послуги – 1500грн.
- списані витрати на службові відрядження – 900грн.

Списані за звітний період загальногосподарські витрати – ?

Розв'язок задачі:

Журнал реєстрації господарських операцій

№ п/п	Зміст господарської операції	Кореспонденція рахунків		Сума, грн.
		Д-т	К-т	
1				
2				
3				
4				
6				
7				
8				

Розрахунок:

Визначення загальногосподарських витрат за звітний місяць:

Тема 12. Облік готової продукції, її реалізації та доходів діяльності

Практичне заняття 16 – 2 год.

1. Поняття готової продукції та її оцінка.
2. Аналітичний та синтетичний облік готової продукції.
3. Облік реалізації продукції.
4. Поняття доходів, їх склад та оцінка.
5. Облік доходів від операційної діяльності.
6. Облік доходів від іншої звичайної та надзвичайної діяльності.
7. Облік фінансових результатів.

Завдання для проведення практичного заняття

Задача 1

До наведених господарських операцій скласти бухгалтерські проведення, зробити необхідні розрахунки, визначити фінансовий результат від діяльності підприємства.

Дані для розв'язування:

Журнал реєстрації господарських операцій

№ п/п	Зміст господарської операції	Сума, грн.	Кореспонденція рахунків	
			Дт	Кт
1.	Оприбуткована на склад готова продукція	18000		
2.	Реалізована покупцям готова продукція (в т.ч. ПДВ)	36000		
3.	Нараховано ПДВ на реалізовану продукцію	?		
4.	Надійшли кошти від покупців	36000		
5.	Списано собівартість реалізованої продукції	21000		
6.	Визначено чистий дохід від реалізації продукції	?		
7.	Списується собівартість реалізованої продукції на фінансовий результат	?		
8.	Списано загальновиробничі витрати	12000		
9.	Списано витрати на збут	8000		
10.	Визначити фінансовий результат від діяльності підприємства	?		

Розрахунок:

Фінансовий результат:

Задача 2

До наведених господарських операцій скласти бухгалтерські проведення, зробити необхідні розрахунки, визначити фінансовий результат від реалізації виробничих запасів.

Дані для розв'язування:

Журнал реєстрації господарських операцій

№ п/п	Зміст господарської операції	Сума, грн.	Кореспонденція рахунків	
			Дт	Кт
1.	Реалізовані покупцям виробничі запаси (в т.ч. ПДВ) (2 бухгалтерські проведення)	16000		
2.	Надійшли від постачальника виробничі запаси (в т.ч. ПДВ)	44000		
3.	Відпущено для потреб основного виробництва виробничі запаси	18000		
4.	Списано собівартість реалізованих виробничих запасів	4900		
5.	Віднесено собівартість реалізованих виробничих	?		

	запасів на фінансовий результат			
б.	Визначено фінансовий результат від реалізації виробничих запасів	?		

Розрахунок:

Фінансовий результат від реалізації виробничих запасів:

Задача 3

Підприємство оптової торгівлі реалізує товари за контрактною вартістю 20000 грн. (у тому числі ПДВ – ? грн.). Витрати склали:

- собівартість товарів – 16000 грн.;
- адміністративні витрати – 1000 грн.;
- витрати на збут – 900 грн.

Визначити фінансовий результат від реалізації товарів та відобразити у бухгалтерському обліку операцію реалізації товару.

Розв'язок задачі:

Журнал реєстрації господарських операцій

№ п/п	Зміст господарської операції	Кореспонденція рахунків		Сума, грн.
		Д-т	К-т	
1				
2				
3				
4				
6				

Розрахунок:

Фінансовий результат:

Задача 4

ТзОВ «Сапфір» відвантажило ТзОВ «Зірка ЛТД» газове обладнання за договірною вартістю 105000 грн.(в т.ч. ПДВ). Собівартість обладнання – 56780 грн., витрати на транспортування обладнання – 320 грн. ТзОВ «Зірка ЛТД» здійснило оплату після

відвантаження.

Необхідно визначити бухгалтерські проведення за наведеними господарськими операціями, визначити фінансовий результат від реалізації обладнання.

Розв'язок задачі:

Журнал реєстрації господарських операцій

№ п/п	Зміст господарської операції	Кореспонденція рахунків		Сума, грн.
		Д-т	К-т	
1				
2				
3				
4				
6				
7				
8				
9				

Розрахунок:

Фінансовий результат від реалізації обладнання:

Задача 5

Проаналізувати господарські операції та виконати необхідні розрахунки, скласти бухгалтерські проведення.

Господарські операції за жовтень 2013 р.

№ з/п	Зміст	Сума, грн.	Кореспонденція рахунків	
			Д-т	К-т
1	Відображено дохід від реалізації нематеріальних активів	100000		
2	Відображено дохід від продажу основних засобів	75000		
3	Нарахований дохід від надання основних засобів в оренду (лізинг)	13500		
4	Отримано дохід від розміщення на депозитних рахунках банків вільних грошових коштів	14000		
5	Відвантажено готову продукцію покупцям за цінами реалізації	660000		
6	Нараховано ПДВ на реалізовану продукцію	?		
7	Списано фактичну собівартість реалізованої продукції	515000		
8	Відображено дохід від реалізації готової	?		

	продукції.			
9	Отримана сума доходу від облігацій та інших цінних паперів	1800		
10	Списано дебіторську заборгованість, за якою минув позовної давності	3500		
11	Отримано дивіденди від володіння акціями інших підприємств	59000		
12	Нарахований податок на прибуток	?		
13	Перераховано в бюджет нарахований податок на прибуток	?		

Задача 6.

Фірма «Корона» надає інформаційно-консультаційні послуги. В січні 2013 р. за перший квартал 2013 р. фірма отримала попередню оплату в сумі 1800 грн.

Собівартість послуг склала:

- за січень – 450 грн.;
- за лютий – 400 грн.;
- за березень – 550 грн.

Визначити суму доходу на кінець першого кварталу 2013 року.

Розв'язок задачі:

Розрахунок:

--	--

Журнал реєстрації господарських операцій

№ п/п	Зміст господарської операції	Кореспонденція рахунків		Сума, грн.
		Д-т	К-т	
1				
2				
3				
4				
6				
7				

Тема 13. Облік власного капіталу і зобов'язань.

Практичне заняття 17 - 2 год.

1. Поняття «власний капітал» та його складові.
2. Облік зареєстрованого (пайового) капіталу.
3. Облік цільового фінансування та цільових надходжень.
4. Облік поточних зобов'язань.
5. Облік довгострокових зобов'язань.

Завдання для проведення практичного заняття

Задача 1.

У квітні 2013 р. проведено збори засновників і прийнято рішення про створення товариства з обмеженою відповідальністю «СВР» з статутним капіталом 600000 грн. з рівномірною долею кожного з 3-х засновників. За квітень-червень засновники внесли: ПАТ «Пульс» перерахувало на рахунок ТзОВ «СВР» – 100000 грн., ТзОВ «Транзит» передало комп'ютери оцінені по справедливій вартості 90000 грн. та меблі на 60000 грн., ПрАТ «Круїз» передало автомобіль вартістю 150000 грн. У липні ТзОВ «СВР» було зареєстровано як підприємство-юридичну особу. У вересні ПАТ «Пульс» перерахувало ще 100000 грн. на поточний рахунок ТзОВ «СВР», а ПрАТ «Круїз» перерахувало 50000 грн.

Скласти журнал реєстрації господарських операцій на підставі наведених даних.

Розв'язок задачі:**Журнал реєстрації господарських операцій**

№ п/п	Зміст господарської операції	Кореспонденція рахунків		Сума, грн.
		Д-т	К-т	
1				
2				
3				
4				
6				
7				
8				
9				
10				

Розрахунок:

--

--

Задача 2.

Статутний капітал ПАТ «Самбір» дорівнює 6800 тис. грн., який поділено на 1700 тис. акцій номінальною вартістю 4,0 грн. за 1 акцію. Загальні збори акціонерів прийняли рішення про викуп 30 тис. акцій. При цьому вони мають намір анулювати 20 тис. акцій і зменшити статутний капітал на суму 80 тис. грн. Акціонери здають акції:

20 тис. шт. по 4,0 грн./акцію,;

5 тис. шт. по 3,0 грн./акцію.;

5 тис. шт. за ціною 4,2 грн./акцію.

Сформуйте журнал реєстрації господарських операцій.

Розв'язок задачі:

Журнал реєстрації господарських операцій

№ п/п	Зміст господарської операції	Кореспонденція рахунків		Сума, грн.
		Д-т	К-т	
1				
2				
3				
4				
6				
7				
8				
9				
10				

Розрахунок:

--

--

Задача 3.

Підприємство «Славута» придбало 30% підприємства «Трембіта» на загальну суму 45000грн. Протягом року підприємство «Трембіта» одержало прибуток в сумі 20000 грн., в цьому ж році підприємство «Трембіта» виплатило дивіденди на суму 3000 грн. Відобразити господарські операції на рахунках обліку за методом участі в капіталі, прокоментувати отриманий результат.

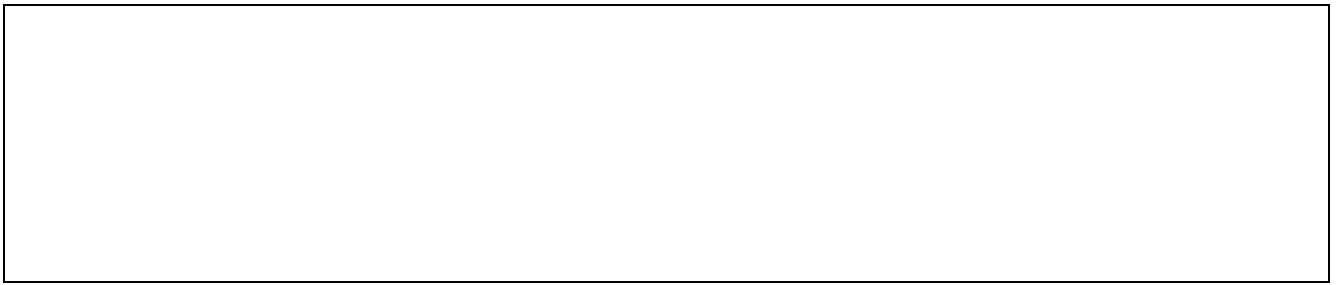
Розв'язок задачі:

Журнал реєстрації господарських операцій

№ п/п	Зміст господарської операції	Кореспонденція рахунків		Сума, грн.
		Д-т	К-т	
1				
2				
3				
4				
6				
7				
8				
9				
10				

Розрахунок:

--

Задача 4.

Підприємство «А» та підприємство «Б» сумісно вирішили збудувати адміністративний корпус. Будівництво здійснює підрядник. Вартість будівництва з ПДВ – 1600 тис. грн. Забудовником визначено підприємство «А». Підприємство «Б» перерахувало підприємству «А» 360 тис. грн. для фінансування будівництва. Після закінчення будівництва підприємство «А» передало належні підприємству «Б» приміщення.

Зробити бухгалтерські проведення у підприємства «А» та «Б».

Розв'язок задачі:

Журнал реєстрації господарських операцій

№ п/п	Зміст господарської операції	Кореспонденція рахунків		Сума, грн.
		Д-т	К-т	
1				
2				
3				
4				
6				
7				
8				
9				
10				

Задача 5.

З ТОВ виходить учасник, доля якого в статутному капіталі 20 %. Його частка викупується іншим учасником. Зареєстрований і сплачений статутний капітал у розмірі 100 тис. грн. Резервний капітал на початок звітнього року 25 тис. грн., нерозподілений прибуток минулих років – 60 тис. грн.

Зробити бухгалтерські проведення. Вказати первинні документи, які необхідні для відображення господарських операцій.

Розв'язок задачі:

Журнал реєстрації господарських операцій

№ п/п	Зміст господарської операції	Кореспонденція рахунків		Сума, грн.
		Д-т	К-т	

1				
2				
3				
4				
6				
7				
8				
9				
10				

Задача 6.

ПАТ «Дунай» 5.01.2010 р. отримало у банка АКБ «Імекс» позику в сумі 50000грн. на 2 роки під 15% річних. Відсотки за позику сплачуються в кінці року. 20.12.2011р. відповідно умовам додаткової угоди позику подовжено на 6 місяців, але змінена ставка відсотків: під 20% річних за додатковий термін позики. Позика повернута банку відповідно з встановленими строками додаткової угоди з виплатою відсотків.

Розв'язок задачі:

№ п/п	Зміст господарської операції	Кореспонденція рахунків		Сума, грн.
		Д-т	К-т	
1				
2				
3				
4				
6				

Розрахунок:

Задача 7.

5 січня 2011р. підприємство «АГАТА» уклало з банком договір про довгострокову позику у сумі 200000 грн. терміном на 3 роки під 18% річних. Відсотки мають бути сплачені разом з основною сумою позики в кінці строку договору. Позику було одержано 01.02.2011р. Врахувати, що у цьому випадку для розрахунку відсотків застосовується принцип складних відсотків, оскільки підприємство користується окрім суми кредиту ще й сумою нарахованих відсотків.

На основі наведених даних:

- розрахувати суми відсотків за позикою;
- суму погашення позики;
- скласти журнал реєстрації господарських операцій.

Розв'язок задачі:

Розрахунок:

Розрахунок суми відсотків за позикою:
Розрахунок суми погашення позики:

Журнал реєстрації господарських операцій

№ п/п	Зміст господарської операції	Кореспонденція рахунків		Сума, грн.
		Д-т	К-т	
1				
2				
3				
4				
6				
7				

Тема 14. Фінансова звітність

Практичне заняття 18 – 2 год.

1. Організація підготовки та подання фінансових звітів.
2. Методика складання балансу (звіту про фінансовий стан).
3. Методика складання звіту про фінансові результати (звіту про сукупний дохід).
4. Методика складання звіту про власний капітал.
5. Методика складання звіту про рух грошових коштів.
6. Примітки до фінансових звітів.

Завдання для проведення практичного заняття

Задача 1.

Згідно з наведеними даними заповнити Баланс (звіт про фінансовий стан, форма №1).
Здійснити аналіз показників фінансово стану підприємства.

Дані для розв'язування:

№ з/п	Показник	С ума, грн.	
		За попередній період	За звітний період
1.	Сальдо по рахунку 10	21000,0	33000,0
2.	Сальдо по рахунку 111	6200,0	
3.	Сальдо по рахунку 12	19000,0	2300,0
4.	Сальдо по рахунку 13	15000,0	12000,0
5.	Сальдо по рахунку 142		35000,0
6.	Сальдо по рахунку 201	7200,0	
7.	Сальдо по рахунку 207		3700,0
8.	Сальдо по рахунку 23		5000,0
9.	Сальдо по рахунку 26	4000,0	7020,0
10.	Сальдо по рахунку 28	800,0	2000,0
11.	Сальдо по рахунку 301	60,0	
12.	Сальдо по рахунку 311	80,0	17000,0
13.	Сальдо по рахунку 312	2940,0	5420,0
14.	Сальдо по рахунку 34	1000,0	1700,0
15.	Сальдо по рахунку 371		700,0
16.	Сальдо по рахунку 372	50,0	1500,0
17.	Сальдо по рахунку 39		7700,0
18.	Сальдо по рахунку 40	37030,0	73400,0
19.	Сальдо по рахунку 42		4000,0
20.	Сальдо по рахунку 441		180,0
21.	Сальдо по рахунку 442	2300,0	
22.	Сальдо по рахунку 50	1100,0	5300,0
23.	Сальдо по рахунку 60	1500,0	
24.	Сальдо по рахунку 66	3400,0	
25.	Сальдо по рахунку 685	2000,0	7520,0

Розв'язок задачі:

Дата (рік, місяць, число)

КОДИ		
		01

Підприємство _____	за	<input type="text"/>
Територія _____	ЄДРПОУ	<input type="text"/>
Організаційно-правова форма господарювання _____	за	<input type="text"/>
Вид економічної діяльності _____	КОАТУУ	<input type="text"/>
Середня кількість працівників ¹ _____	за КОПФГ	<input type="text"/>
Адреса, телефон _____	за КВЕД	<input type="text"/>

Одиниця виміру: тис. грн. без десяткового знака (окрім розділу IV Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід) (форма N 2), грошові показники якого наводяться в гривнях з копійками)

Складено (зробити позначку «v» у відповідній клітинці):
за положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку
за міжнародними стандартами фінансової звітності

Баланс (Звіт про фінансовий стан)

на _____ 20__ р.

Форма № 1 Код
за
ДКУД

1801001

Актив	Код рядка	На початок звітнього періоду	На кінець звітнього періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000		
первісна вартість	1001		
накопичена амортизація	1002		
Незавершені капітальні інвестиції	1005		
Основні засоби	1010		
первісна вартість	1011		
знос	1012		
Інвестиційна нерухомість	1015		
Довгострокові біологічні активи	1020		
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030		
інші фінансові інвестиції	1035		
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040		
Відстрочені податкові активи	1045		
Інші необоротні активи	1090		
Усього за розділом I	1095		
II. Оборотні активи			
Запаси	1100		

Поточні біологічні активи	1110		
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125		
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130		
з бюджетом	1135		
у тому числі з податку на прибуток	1136		
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155		
Поточні фінансові інвестиції	1160		
Гроші та їх еквіваленти	1165		
Витрати майбутніх періодів	1170		
Інші оборотні активи	1190		
Усього за розділом II	1195		
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200		
Баланс	1300		
	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
Пасив			
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400		
Капітал у дооцінках	1405		
Додатковий капітал	1410		
Резервний капітал	1415		
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420		
Неоплачений капітал	1425	( )	( )
Вилучений капітал	1430	( )	( )
Усього за розділом I	1495		
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500		
Довгострокові кредити банків	1510		
Інші довгострокові зобов'язання	1515		
Довгострокові забезпечення	1520		
Цільове фінансування	1525		
Усього за розділом II	1595		
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600		
Поточна кредиторська заборгованість за: довгостроковими зобов'язаннями	1610		
товари, роботи, послуги	1615		
розрахунками з бюджетом	1620		
у тому числі з податку на прибуток	1621		
розрахунками зі страхування	1625		
розрахунками з оплати праці	1630		

Поточні забезпечення	1660		
Доходи майбутніх періодів	1665		
Інші поточні зобов'язання	1690		
Усього за розділом III	1695		
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700		
Баланс	1900		

Керівник
Головний бухгалтер

Задача 2.

На основі наведеної інформації про активи, зобов'язання і капітал необхідно:

- згрупувати дані для їх відображення у Балансі;
- обчислити вартість активів, капіталу і зобов'язань за окремими їх видами, які відповідають розділам Балансу;
- розрахувати і проаналізувати можливі показники, які характеризують фінансово-майновий стан підприємства, дати їх оцінку.

Вихідні дані:

На кінець звітного періоду по підприємству зареєстровані вартісні залишки за окремими видами майна, капіталу, зобов'язань (грн.): основні засоби 350000, запасні частини на складі – 11300, статутний капітал – 100000, переплата з ПДВ – 7300, неоплачений капітал – 20 000, орендовані основні засоби – 18000, кошти в касі – 800, заборгованість з виплати заробітної плати – 30000, готова продукція – 48000, кошти, перераховані для придбання іноземної валюти – 40000, основних засобів – 140000, нематеріальні активи – 18000, кредиторська заборгованість за розрахунками з підзвітними особами – 3200, нерозподілений прибуток – 74500, кошти на поточному рахунку – 56400, кошти, перераховані за оренду офісу у наступному звітному кварталі – 4200, знос нематеріальних активів – 6000, вартість матеріалів, прийнятих у переробку – 80000, сума дооцінки основних засобів – 8300, вартість безоплатно отриманого обладнання – 22000, заборгованість іноземним постачальникам – 172000.

Розв'язок задачі:

	Дата (рік, місяць, число)	КОДИ
Підприємство _____	_____	_____ 01
Територія _____	_____	_____
Організаційно-правова форма господарювання _____	_____	_____
Вид економічної діяльності _____	_____	_____
Середня кількість працівників ¹ _____	_____	_____
Адреса, телефон _____	_____	_____

Одиниця виміру: тис. грн. без десяткового знака (окрім розділу IV Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід) (форма N 2), грошові показники якого наводяться в гривнях з копійками)

Складено (зробити позначку «v» у відповідній клітинці):

за положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку
за міжнародними стандартами фінансової звітності

Баланс (Звіт про фінансовий стан)

на _____ 20__ р.

Форма № 1 Код за ДКУД

1801001

Актив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000		
первісна вартість	1001		
накопичена амортизація	1002		
Незавершені капітальні інвестиції	1005		
Основні засоби	1010		
первісна вартість	1011		
знос	1012		
Інвестиційна нерухомість	1015		
Довгострокові біологічні активи	1020		
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030		
інші фінансові інвестиції	1035		
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040		
Відстрочені податкові активи	1045		
Інші необоротні активи	1090		
Усього за розділом I	1095		
II. Оборотні активи			
Запаси	1100		
Поточні біологічні активи	1110		
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125		
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130		
з бюджетом	1135		
у тому числі з податку на прибуток	1136		
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155		
Поточні фінансові інвестиції	1160		
Гроші та їх еквіваленти	1165		
Витрати майбутніх періодів	1170		
Інші оборотні активи	1190		
Усього за розділом II	1195		
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200		
Баланс	1300		

Пасив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400		
Капітал у дооцінках	1405		
Додатковий капітал	1410		
Резервний капітал	1415		
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420		
Неоплачений капітал	1425	( )	( )
Вилучений капітал	1430	( )	( )
Усього за розділом I	1495		
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500		
Довгострокові кредити банків	1510		
Інші довгострокові зобов'язання	1515		
Довгострокові забезпечення	1520		
Цільове фінансування	1525		
Усього за розділом II	1595		
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600		
Поточна кредиторська заборгованість за: довгостроковими зобов'язаннями	1610		
товари, роботи, послуги	1615		
розрахунками з бюджетом	1620		
у тому числі з податку на прибуток	1621		
розрахунками зі страхування	1625		
розрахунками з оплати праці	1630		
Поточні забезпечення	1660		
Доходи майбутніх періодів	1665		
Інші поточні зобов'язання	1690		
Усього за розділом III	1695		
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700		
Баланс	1900		

Керівник
Головний бухгалтер

Задача 3.

Скласти бухгалтерські проведення за перерахованими операціями та журнал господарських операцій. Визначити фінансовий результат від звичайної діяльності підприємства. Розрахувати суму податку на прибуток та чистий прибуток.

У ТЗОВ «Акорд» виручка за квартал від реалізації продукції замовникам становила 48000 грн, в т.ч. ПДВ. Собівартість реалізованої продукції склала 32000 грн.

За цей період витрати на доставку продукції до клієнтів відповідно умовам угоди, укладеної з АТП, склали 600 грн. Витрати на рекламу – 240 грн. Адміністративні витрати по підприємству складають: заробітна плата адміністративно- управлінському персоналу – 2400 грн. та відрахування в єдиний соціальний внесок – 912 грн.; вартість оренди адміністративного офісу – 480 грн., послуг зв'язку – 90 грн., інші адміністративні витрати 120 грн.

Нараховані й сплачені відсотки за отриманий кредит в сумі 250 грн. Списано дебіторську заборгованість при банкрутстві одного з клієнтів – 400 грн. Сума нестачі від псування цінностей, виявлена при інвентаризації продукції на складі, склала – 80 грн. (що є в межах норм природного убутку). Нараховано і оплачено послуги банку – 240 грн.

Списана кредиторська заборгованість за якою минув строк позовної давності – 600 грн. Отримано дивіденди від дочірнього підприємства – 450 грн.

Задача 4.

На основі інформації про доходи, витрати та інші операції підприємства за звітний період необхідно:

- обчислити показники чистого доходу від реалізації;
- обчислити фінансовий результат від звичайної діяльності до оподаткування, визначити суму податку на прибуток та величину чистого прибутку (збитку).

Вихідні дані за звітний квартал:

- відпущена готова продукція покупцям з відстрочення платежу – 324000 грн. (разом з ПДВ), за готівку – на суму 3840 грн. (разом з ПДВ);
- на поточний рахунок зараховані кошти: часткова оплата за реалізовану у звітному періоді продукцію – 200000 грн., дивіденди від інвестицій в інші підприємства – 6000 грн., % банку на суму коштів на депозитному рахунку – 2000 грн., пеня за порушення умов постачання запасів – 1600 грн., попередня оплата за продукцію – 30000 грн.;
- після закінчення термінів позовної давності списані: кредиторська заборгованість за розрахунками з постачальниками – 12000 грн., дебіторська заборгованість з підзвітними особами – 1000 грн.;
- витрати підприємства, понесені за квартал відображені на рахунках класу 9: рах. 90 – 200000 грн., 92 – 34000 грн., рах. 93 – 22500 грн., рах. 94.1 – 15000 грн., рах. 94.8 – 20000 грн.

Задача 5.

Підприємство «Мрія» у січні 2013 р. виявило помилку у нарахуванні суми амортизації в 2012 р., фактично були нараховані 15000 грн., а необхідно 30000 грн. У січні 2013 р. було вперше здійснено дооцінку основних засобів на 40000 грн., чистий прибуток за 2013 р. становив 200000 грн., на поповнення резервного капіталу було спрямовано 10000 грн.

Власний капітал на початок 2013 р. становив:

Зареєстрований капітал	14000 тис. грн.
Додатковий вкладений капітал	1500 тис. грн.
Інший додатковий капітал	2400 тис. грн.
Резервний капітал	4100 тис. грн.
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	300 тис. грн.
Неоплачений капітал	(8000) тис. грн.
Вилучений капітал	-
Усього	14300 тис. грн.

Необхідно скласти Звіт про власний капітал за 2013 рік.

Розв'язок задачі:

КОДИ

Дата (рік, місяць, число)
за ЄДРПОУ

01

Підприємство _____
(найменування)**Звіт про власний капітал**
за _____ 20__ р.

Форма № 4 Код за ДКУД 1801005

Стаття	Код рядка	Зареєстрований капітал	Капітал у дооцінках	Додатковий капітал	Резервний капітал	Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	Неоплачений капітал	Вилучений капітал	Всього
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Залишок на початок року	4000								
Коригування:									
Зміна облікової політики	4005								
Виправлення помилок	4010								
Інші зміни	4090								
Скоригований залишок на початок року	4095								
Чистий прибуток (збиток) за звітний період	4100								
Інший сукупний дохід за звітний період	4110								
Розподіл прибутку:									
Виплати власникам (дивіденди)	4200								
Спрямування прибутку до зареєстрованого капіталу	4205								
Відрахування до резервного капіталу	4210								
Внески учасників:									
Внески до капіталу	4240								
Погашення заборгованості з капіталу	4245								
Вилучення капіталу:									
Викуп акцій	4260								

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
(часток)									
Перепродаж викуплених акцій (часток)	4265								
Анулювання викуплених акцій (часток)	4270								
Вилучення частки в капіталі	4275								
Інші зміни в капіталі	4290								
Разом змін у капіталі	4295								
Залишок на кінець року	4300								

Керівник
Головний бухгалтер

Задача 6.

Заповнити Звіт про власний капітал, враховуючи такі дані:

Залишки на початок року (тис. грн.): статутний капітал – 648; додатковий вкладений капітал – 98,9; інший додатковий капітал – 272,3; резервний капітал – 7,2; непокриті збитки – 425,7;

За звітний період підприємством було здійснено такі господарські операції:

- у минулому звітному періоді величину іншого додаткового капіталу було завищено на 270,3 тис. грн.;
- проведено дооцінку основних засобів на 18,0 тис. грн.;
- здійснено уцінку нематеріальних активів на 3,0 тис. грн.;
- нерозподілений прибуток за звітний період склав 487,9 тис. грн.;
- здійснено нарахування дивідендів учасникам в розмірі 5,0 тис. грн.;
- спрямовано частину нерозподіленого прибутку на поповнення резервного капіталу – 3,0 тис. грн.;
- збільшено розмір статутного капіталу за рахунок внесків учасників в розмірі 15,0 тис. грн.;
- безкоштовно отримано основні засоби на суму 13,5 тис. грн.

Розв'язок задачі:

Розрахунок:

--

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
прибутку до зареєстрованого капіталу									
Відрахування до резервного капіталу	4210								
Внески учасників: Внески до капіталу	4240								
Погашення заборгованості з капіталу	4245								
Вилучення капіталу: Викуп акцій (часток)	4260								
Перепродаж викуплених акцій (часток)	4265								
Анулювання викуплених акцій (часток)	4270								
Вилучення частки в капіталі	4275								
Інші зміни в капіталі	4290								
Разом змін у капіталі	4295								
Залишок на кінець року	4300								

Керівник
Головний бухгалтер

Задача 7.

Скласти звіт про рух грошових коштів ТОВ «Скіпр» на основі наступних даних:

- Надійшло від покупців – 113000 грн.;
- Сплачено постачальникам - 83500 грн.;
- Сплачено ПДВ - 14800 грн.;
- Інші операційні платежі - 5400 грн.;
- Сплачено відсотки - 6000 грн.;
- Сплачено податок на прибуток – 32400 грн.;
- Надійшло від реалізації основних засобів – 32000 грн.;
- Надійшло від реалізації фінансових інвестицій – 8400 грн.;
- Отримано дивіденди – 3600 грн.;
- Придбано основних засобів – 12540 грн.;
- Придбано фінансових інвестицій – 45700 грн.;
- Отримано кредит банку – 1000 грн.;
- Сплачено дивіденди – 2260 грн.;
- Чисті надходження (видаток) грошових коштів від фінансової діяльності – 12400 грн.;
- Залишок коштів на 31. 12. 2013 р. – 50000 грн.

Задача 8.

На основі наведених даних скласти Звіт про рух грошових коштів ТОВ «Елеонора» за 2013 рік (прямий метод), якщо відомо:

Дані	Сума, тис. грн.
Залишок коштів на 31.12.2012 р.	630
- надходження від покупців	13 560
- надходження від продажу основних засобів	384
- надходження від продажу фінансових інвестицій	840
- надходження від емісії акцій	420
- платежі постачальникам	10 020
- інші операційні платежі	648
- сплачений ПДВ	1 776
- сплачені відсотки	72
- сплачені податки на прибуток	434,4
- сплачені дивіденди	271,2
- отримані дивіденди	43,2
- отриманий кредит банку	1 200
- придбання основних засобів	1840
- придбання фінансових інвестицій	7,2

Розв'язок задачі:

Стаття	Сума, тис. грн.
1. Операційна діяльність:	
Чисті надходження від операційної діяльності:	
2. Інвестиційна діяльність:	

Чисті надходження від інвестиційної діяльності:	
---	--

Задача 9.

Підприємство «Корона» 01.06.2013 р. отримало від банку позику 200 тис. грн. під 60% річних на 3 місяця. 01.09.2013 р. суму позики 200 тис. грн. не повернуло, але розрахувалося по відсотках.

Визначити вплив цих операцій на рух грошових коштів.

Розв'язок задачі:

Розрахунок:

--

Журнал реєстрації господарських операцій

№ п/п	Зміст господарської операції	Кореспонденція рахунків		Сума, грн.
		Д-т	К-т	
1				
2				
3				
4				
6				
7				

Список рекомендованої літератури:

Основна:

1. Гарасим П.М., Журавель Г.П., Хомин П.Я. Курс фінансового обліку: Навч. посіб. – К.: Знання, 2007. – 566 с.
2. Бутинець Ф.Ф. Теорія бухгалтерського обліку: Підруч. для вузів. - Житомир: ЖІТІ, 2003 – 443с.
3. Крупка Я.Д., Задорожний З. В., Микитюк Н.Я. та ін., Фінансовий облік. Підручник. – К.: «Хай-Тек Прес», 2011. – 544 с.
4. Мельник В.Г., Богач А.Г. Теоретичні основи бухгалтерського обліку. Конспект лекцій. – Тернопіль: – 2005. – 194 с.
5. Пушкар М.С. Фінансовий облік: Підручник. – Тернопіль: Карт-бланш, 2002. – 628с.
6. Швець В.Г. Теорія бухгалтерського обліку: Навч. посібник: Київ, "Знання -Прес", 2003. – 216с.

Додаткова:

7. Бухгалтерський облік в Україні. Навч. посібник. За ред. Р.Л. Хом'яка, В.І.Лемішовського. - Львів: Національний університет "Львівська політехніка", 2005. – 1072 с.
8. Гладких Т.В. Фінансовий облік: Навч. посіб. - Київ: ЦУЛ ,2007. – 480 с.
9. Голов С.Ф., Костюченко В.М. Бухгалтерський облік за міжнародними стандартами: приклади та коментарі: Практ. посіб. -К.: Лібра, 2001. - 840с.
10. Пушкар М.С. Облікова політика і звітність. Навчальний посібник. – Тернопіль: Карт-Бланш, 2004. – 141 с.
11. Пушкар М.С. Створення інтелектуальної системи обліку: Монографія. – Тернопіль, Карт-бланш, 2007. – 152 с.
12. Сопко В. Бухгалтерський облік: Навч. посібник. – К.: КНЕУ, 2000. – 518с.
13. Ткаченко Н.М. Бухгалтерський фінансовий облік, оподаткування і звітність: Підручник. – К.: Алеута, 2006. – 1080 с.
14. Чебанова Н.В., Єфіменко Т.І. Фінансовий облік: Підручник. - Київ: "Академія", 2007. – 704 с.

Формат 60x84 1/16
Папір офсетний №94 Обл. друк. арк. 4,04. Ум. друк. арк. 3,11
Замовне. Тираж 150 прим.